06 JUN 2009

Մ. ՁՄՅԿԵԱՆԻ

ՏԱՐԵՑՈՅՑ 1910 Թ.

ՎԵՀԱՓԱՌ Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ Բ.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

059
9-70

1909

ՄԵՐ ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

1)	Քաղքի ադաթ (սպառուած) տպ.	1869	թ.	15 կ.
2)	«[illegible]» օրացոյց	1888	թ.	15 »
3)	— —	1889	»	15 »
4)	— —	1890	»	15 »
5)	— —	1891	»	15 »
6)	— —	1892	»	15 »
7)	— —	1893	»	15 »
8)	— —	1894	»	15 »
9)	— —	1895	»	15 »
10)	— —	1896	»	15 »
11)	— —	1897	»	20 »
12)	— —	1898	»	20 »
13)	— —	1899	»	20 »
14)	— —	1900	»	20 »
15)	— —	1901	»	20 »
16)	— —	1902	»	20 »
17)	— —	1803	»	20 »
18)	— —	1904	»	20 »
19)	— —	1905	»	20 »
20)	— —	1906	»	20 »
21)	— —	1907	»	20 »
22)	— —	1908	»	20 »
23)	— —	1909	»	30 »
24)	— —	1910	»	20 »
25)	«Պատկերազարդ»	1889	»	30 »
26)	— —	1891	»	30 »
27)	— —	1892	»	30 »
28)	— —	1893	»	30 »
29)	— —	1894	»	30 »
20)	— —	1895	»	30 »
31)	— —	1896	»	30 »
32)	— —	1897	»	30 »
33)	— —	1898	»	30 »
34)	— —	1899	»	30 »
35)	— —	1900	»	30 »
36)	— —	1901	»	30 »
37)	— —	1902	»	30 »
38)	— —	1903	»	30 »
39)	— —	1904	»	30 »
40)	— —	1905	»	30 »
41)	— —	1906	»	30 »

„ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ—ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ"

ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1910

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՔՍԱՆԵՒԵՐԵՔԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՄԱԿԱՐ ՋՄՇԿԵԱՆԻ

ԹԻՖԼԻՍ
Տպարան Տ. Մ. Ռոտինեանցի
1909

ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ГАЗЕТЫ „МШАКЪ"
ТИФЛИСЪ

17.07.2013

’Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍԻ Բ.

Ազգնուիր և Սրբազնագոյն Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց։

—

Ի ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ Տ. Տ. ՍԱՀԱԿ՝ Բ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ։

Ի Պատրիարքութեան Հայոց Երուսաղէմի Ամենապատիւ Տ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Բարձր-սրբազան Արքեպիսկոպոսի։

Եւ

’Ի Պատրիարքութեան Հայոց Կ. Պօլսոյ Ամենապատիւ Տ. ԵՂԻՇԷ

Բարձր-սրբազան Արքեպիսկոպոսի։

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐԻՆ

Սոյն 1910 Թ. «Տարեցոյցը» հրատարակելով, պատիւ ունիմ յայտնել յարգելի ընթերցողներեդ, որ ինչպէս սոյն աշխատութիւնս, այնպէս նաև 1888 Թ. սկսած մինչև այժմս իմ հրատարակած «Ծաղիկ», «Տարեցոյց» (սեղանի), «Ծիածան» (պատի) և ռուսերէն լեզուով ,,Армянскій календарь съ предсказаніями‘‘ օրացոյցները, թէ հայ և թէ ռուս ընթերցող հասարակութեան կողմից ընդհանրապէս միշտ համակրութիւն են վայելել և առանձին բարեհաճ ընդունելութիւն գտել։

Յուսամ՝ եմ, որ այս անգամ ևս նոյն համակրութիւնը և ընդունելութիւնը գտնելով մեծ քանակութեամբ կը տարածուեն։

Իսկ եղանակի գուշակութեան վրայ առանձին ուշադրութիւն դարձնելով, բացի ընդհանուր ցիկլոններից (երկրագնդիս վրայ որոշ ուղղութեամբ փչող հողմեր), ինչպէս մթնոլորտի յեղաշրջման, այնպէս և ովկիանոսի տեղի ունեցող յայտնի դէպքերն ու երևոյթներն աչքի առաջ ունենալով և ուսումնասիրելով, 1872 թուականից սկսած պահում ենք առանձին վիճակագրութիւն (ստատիստիկա) և ամեն լուսնի երևոյթներին այդ տեղեկութիւններն ու դէպքերը համեմատելով և թէ հռչակաւոր աստղագէտ Հերշելի կանոնին հետևելով, մասամբ հասել ենք մեր նպատակին, մանաւանդ Կովկասի վերաբերութեամբ տարիներ առաջ այդ երևոյթները գուշակելով, ինչպէս մեր ընթերցողներից շատերը, որոնք հետաքրքրուել են, կը վկայեն, որ մեր օրացոյցների գուշակութիւններից հարիւրից 81—82 % ճիշտ որ ժամանակին խսկութեամբ կատարվում են։

Նպատակայարմար և անհրաժեշտ գտնելով նաև այսուհետև եղանակի գուշակութիւնները աւելի ևս ճիշտ և որոշ դարձնելու, այսու դիմում ենք և խնդրում յարգելի ընթերցողներից, որ մեզ, մեր երկարամեայ այդ ուսումնասիրութեանը աջակցէք և ինչպէս յայտնի երևոյթների դէպքերում եղանակի փոփոխութեան մասին մանաւանդ լուսնի երևոյթներին, տեղեկացնելով, այնպէս և մեր վերոյիշեալ աշխատասիրած ու հրատարակուած օրացոյցներում նկատուած թերութիւնները և անճշտութիւնները :ժամանակին յայտնել, որպէս զի այդ տեղեկութեանց հիման վրայ միջոցներ ձեռք առնենք, յիշեալները հեռացնելու և սխալներն ու թերութիւնները ուղղելով, աշխատենք օրացոյցների մէջ զետեղած առանձին մասերն ու բաժանմունքները հարստացնելով, տարէցտարի հրատարակել, որքան կարելի է աւելի ճիշտ և լրացրած տեղեկութիւններով։

Աշխատասիրող

Մեր հասցէն՝ Թիֆլիզ, Մակար Չմշկեան.
Макару Чимишкяну, II уч. Габаевск.
№ 5.

ՆՈՐԻՆ ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆ Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ Բ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ.

ՎԵՀԱՓԱՌ

Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍ Բ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

«Զ՚րանին վառ և բոլորք պահելով զկայծակն անմահանամ»
Նախն. պատմագիր։

Մտնելով «Տարեցոյցի» հրատարակութեան քսաներկուերորդ տարեշրջանը, մեր ընթերցողներին, ուրախութեամբ շընորհաւորում ենք Տ. Տ. Մատթէոս Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Հայրապետական գահ բազմելը

Թէև մենք բաղդ չենք ունեցել մօտից ծանօթ լինելու և համբուրելու Նորին Վեհափառութեան Ս. Աջը, սակայն քանիցս ստացել ենք Նորին Վեհափառութեան ս. օրհնութեան ինքնաձեռագիրը։ Եւ 1895—6 թուականների հայկական աղէտալի կոտորածներին իւր եռանդուն գործունէութեան և եւրոպական տէրութեանց դիմումների ու բանակցութեանց ընթացքում, ժողովրդի կողմից «Երկաթէ պատրիարք» կոչումին արժանանալու առթիւ, շտապեցինք մեր բուռն համակրութիւնը արտայայտել և զետեղել մեր աշխատասիրած 1896 թ. «Տարեցոյցի» ճակատին Նորին Վեհափառութեան պատկերը։ Եւ երբ 1907 թ. նոյմ. 29-ին ՚ի Տէր հանգեաւ Մկրտիչ Ա. կաթողիկոսը, այդ ժամանակ ես ի նկատի ունենալով մեր սակաւաթիւ աչքի ընկնող եպիսկոպոսներին, կաթողիկոսութեան համար առաջին հաւանական թեկնածուներ համարեցինք Մատթէոս Իզմիրլեան և Մաղաքիա Օրմանեան բարձր-սրբազաններին, որոնց պատկերները նոյնպէս 1908 թ. մեր աշխ. «Տարեցոյցի», „Ծոցի օրացոյցի“ և ռուսերէն լեզուով հրատարակվող «Армянскiй Календарь съ предсказанiями“ հրատարակութիւններում մէջ զետեղելով՝ ձգտում էինք մեր կողմից ևս նպաստելու այդ նպատակին հասարակաց կարծիքը նախապատրաստելու։ Եւ թէև այժմս ուրախ ենք, որ մեր գուշակութիւնը կատարուած է, սակայն աչքի առաջ ունենալով մեր թշուառ ազգի պատմական անցեալն, այժմեան քաղաքական հանգամանքները, քրիստոնեայ ազգերի մէջ մեր ունեցած կրօնական առանձնայատուկ դիրքը ներկայ ժամանակս, պիտի ասենք որ հայութիւնը բաւականին աննպաստ պայմաններումն է գտնըւում։ Կրկնում ենք, որ վերոյիշեալ հանգամանքներն, մենք հայերս աչքաթող չըպէտք անենք, ամեն կողմից ձգտենք մեր դրութիւնը բարելաւել և լրջամտութեամբ վերաբերուելով մեր անվերջ կոտորածներին՝ աշխատենք ու մտածենք միայն մի ճար, մի վերջնական դեղ-դարման։

Ուստի ցանկալի էր, որ օր առաջ վերջ տրուէր մեր մէջեղած տարաձայնութիւններին և զանազան խմբերի բաժանուած ու կազմուած կուսակցութիւնները, իրանց անվերջ ու անհետևանք ծրագրներով,

'ի մի սիրտ և 'ի մի հոգի ձուլուած իրանց սիրեցեալ Հայրապետի հետ՝ գործէին սիրով և համերաշխութեամբ 'ի փառս ազգի և եկեղեցւոյ։

Իսկ բազմաչարչար հայ եկեղեցւոյ գլխին կանգնելով մի այնպիսի մեծ հեղինակութիւն և ժողովրդականութիւն վայելող ամբիծ հովիւ, որպիսին է Նորին Վեհափառութեան անձնաւորութիւնը, հայ հոգևորականութիւնը ևս, նամանաւանդ Ս. Էջմիածնայ միաբանութիւնը, ժամանակի հոգին և բալէն ըմբռնելով պիտի աշխատի աջակցել ամեն կողմից ծերունազարդ Հայրապետին, որպէս զի ժամանակիս թեթևամիտ և ինքնակոչ վերանորոգիչները ժողովրդի մաքերը չը պղտորեն անմիտ և աննպատակ ծրագրներով և զարերից 'ի վեր հազարաւոր արհաւիրքներից զերծ մնացած Ս. Լուսաւորչայ գահը, պահպանուի ու յարատևի իւր հնաւանդ և քրիստոնէավայել նուիրականութեամբ։

Ուրեմն մաղթենք միաբան որ երկին քը ոյժ և կարողութիւն տայ մեր սիրեցեալ Հովուապետին իւր սրտի իղձերն ու խորհուրդները, ինչպէս և նրա վրա ունեցած մեր յոյսերն, 'ի կատար ածելու։

Տանք մեր որդիական ջերմ համբոյրները նրա Ս. Աջին, սպասենք և յուսանք, որպէս զի նա ըստ աւետարանին «փչէց խաղաղ և պատանէց Նոյ ծաղէ», իւր ցրուած հօտին սէր, հաշտութիւն, միութիւն ներշնչէ, ինչպէս ժամանակին իր նախորդ նշանաւոր հայրապետները՝ որոնք գործել են և անմահացրել իրանց յիշատակը «Ջ'րանին վառ և բորբոք պահելով զկայծակըն անմահանամ» և. գաղափարը, մինչ իրանց գործունէութեան նշանաբանը, կեանքի խորհուրդն ու վերջնական կէտ նպատակն համարելով։

Մակ. Զմչ.

Մայիս 20 1909 թ. Թիֆլ.

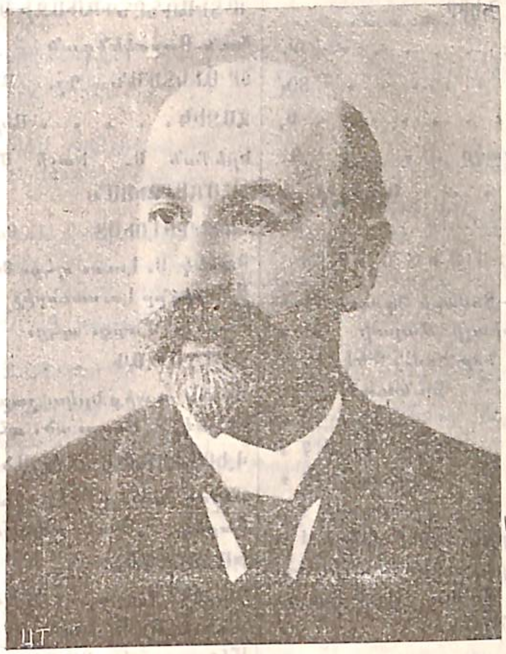

† 1909 Թ. ԹԻՖԼԻՍԻ ՆԱԽԿԻՆ ՔԱՂԱՔԱԳԼՈՒԽ
ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ ՄԱՏԻՆԵԱՆ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

Ա) 1910 Թ. ՀԱՅՈՑ ՏՕՄԱՐԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐԸ

Գիր տարւոյն է . . . . . . Ռ.
Վերադիրը . . . . 30.
Եօթնեկերակը . . . . . . Ե.
Իննեւտասներեակը . . . . 9.
Տանուտէրն . . . . Այծեղջիւրն.

Բ) ՏԱՐԵՄՈՒՏՆԵՐ

Հայոց՝ ըստ բուն Տոմարի Օգոստ. 11-ին
» ըստ Ազարիայի Մարտի 21 »
Լատինաց՝ (ըստ Նոր Տոմ.) Դեկ. 19 »
Ռուսաց՝ Յունուարի 1 »
Մահմեդականաց՝ Յունիսի 10 »
Հրէից՝ Սեպտեմբերի 7 »
Հաբեշաց՝ Օգոստոսի 26 »
Ղպտաց Օգոստոսի 1 »
Նեստորականների Հոկտեմբերի 1 »
Չինաց՝ Փետրվարին(լուսն, առաջին օրը) երբ արևը դեռ Ջրհոս համաստեղութեան մէջ է գտնվում:

Գ) ՀԱՅՈՑ ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱՆՇԱՐԺ ՑԱՅՏՆԻ ՏՕՆԵՐԸ ԵՒ ՄԻՋՕՑՆԵՐԸ

Սր Կաղ. Ուրբաթ Յունուարի 1-ին
» ԾՆՆԴԵԱՆ Չորեքշ. . . . . 6 »
Միջոց ուտիք 33 օր:
Առաջաւորաց Բարեկ. Փետր. 7 »
Ս. ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻ Կիր. Փետ. 14 »
Բուն-Բարեկենդան » 28 »
Ս. ԱՒԵՏՄԱՆ Գշ. Ապրիլի 7 »
ԶԱՏԻԿ . . . . . Ապրիլի 18 »
Երևման Ս. Խաչի Մայիսի 16 »
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ » 27 »
ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏ Յունիսի 6 »
Բարեկ. Ս. Լուս. պհց. Յունիսի 27 »
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Յուլ. 3 »
Բարեկ. Վարդ. պհց. » 18 »
ՎԱՐԴԱՎԱՌ . . » 25 »
Միջոց ուտիք Երկու շաբաթ
Բարեկ Ս. Աստուած. պհց. Օգ. 8 »
ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ Ս. Աստ. » 15 »
Միջոց ուտիք երեք շաբաթ
Բարեկ. Ս. Խաչի Սեպտեմբերի 5 »
ԽԱՉՎԵՐԱՑ. » 12 »
Բարեկ. Վարագայ Ս. Խաչի » 19 »
Վարագայ Ս. Խաչ. » 26 »
Միջոց ուտիք 8 շաբաթ
Գիւտ Խաչ. . . Հոկտեմբ. 24 »
Յիսնակաց Բարեկ. Նոյեմբ. 21 »
Ս Յակովբայ Բարեկ. Դեկտ. 12 »
Միջոց ուտիք 12 օր:
Բարեկ. Ծննդ. պահոց Երեքշաբթի Դեկտեմբերի . . . . 28 »

Դ) Այն օրերը, երբ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ օրէնքով պասքի խորհուրդ կատարելն արգելվում է:

Ամբողջ մեծի պահոց և Յինանց օրերի ընթացքում. մինչև Նղիական—տաղջին Կիւրակէն Յարութեան:
Այն Կիւրակէ երեկոներին, երբ միւս օրը սրբոց տօն չէ:
Ամեն Շաբաթ երեկոներին:
Ամեն լուս—Չորեքշաբթի և լուս Ուրբաթ երեկոներին:
Շաբաթական պահոց ընթացքում:
Տէրունական մեծ տօների նախընթաց երեկոներին:
Նաւակատեաց Ուրբաթ երեկոներին:
Ծննդեան ութօրէից, Վարդավառի 3 օրերը. Վերափոխման 10-րդ օրը և Ս. Խաչի ամբողջ շաբաթը:

—

Ե) ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԱՐՁԱԿՄՈՒՆՔ

Տօնք եկեղեցականք

5. 6. 7. և 13. Յունուարի տօնք Ծննդեան և Անուանակոչութեան Քրիստոսի:
Փետր. 13. Օր Ծննդ. Վեհափառ Մատթէոս Բ. Կաթողիկոսի:
14. Տեառնընդառաջ:
—Ս. Վարդանանց զօրավարացն:
—Մուտն 'ի Վիրապն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին:
Ապրիլ 7 Տօն Աւետման:
—Ելն ի Վիրապէն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին:
—Գիւտ Նշխարաց Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին:
—Ս. Թարգմանչացն մերոց Սահակայ և Մեսրոպայ:
—Ս. առաքելոյն Թադէոսի և Ս. Սանդխտոյ կուսին:
Սեպտ. 8—Տօն Ծննդ. Ս. Աստուած.
—Յարեդարձ Ս. Օծման Վեհափառ Մատթէոս Բ. ամենայն հայոց կաթողիկոսի:
Հոկտ. 16. Անուանակոչութիւն Վեհափառ Հայրապետի:
Նոյ. 21.—Ընծայումն Ս. Աստուածածն.
—Ս. Առաքելոցն Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի:
Դեկտ. 9. Տօն Յղութեան Ս. Աստուածածնի:

—

Զ) ՏՕՆՔ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆՔ

Ապրիլի 23.—Անուանակոչութիւն Ն. Կ. Մ. Կայրուհւոյ Ալէքսանդրայ Ֆէօդորովնայի:
Մայիսի 6.—Ծնունդ Ն. Կ. Մ. Կայսր Նիկոլայ Ալէքսանդրովիչի:
Մայիսի 14.—Թագադրութիւն Ն. Կ. Մ. Կայսր Նիկոլայ Ալէքսանդրովիչի և Ալէքսանդրայ Ֆէօդորովնայի:
« 25 Ծն. Ն Կ. Մ. Թագուհի-Կայսրուհւոյ Ալէքսանդրայ Ֆէօդորովնայի:
Յուլ. 22.—Անուանան. Ն. Կ. Մ. Մայր Թ. Կայսրուհւոյ Մարիայ Ֆէօդորովնայի:
Յուլ. 30.—Ծնունդ Ն. Կ. Մ. Թագաժառանգ Կայսր Ալէքսէի Նիկոլայեւիչի:
Օգոստ. 25.—Յիշատակ նուաճման արևելեան Կովկասու:
Հոկտ. 5.—Անուանակ. Ն. Կ. Մ. Թագաժառանգ Կայսր Ալէքսէի Նիկոլայևիչի:
Հոկտ. 21.—Գահակալութիւն Ն. Կ. Մ.—Կայսր Նիկոլայ Ալէքսանդրովիչի:
Նոյեմբերի 14.—Ծ. Ն Կ. Մ. Մայր Թ. Կայսրուհւոյ Մարիայ Ֆէօդորովնայի:
Դեկտ. 6.—Անուանակոչութիւն Ն. Կ. Մ. Կայսր Նիկոլայ Ալէքսանդրովիչի:

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

Երկիրը բացի իր առանցքի վերայ պտտուելուց պտտում է նաև արևի շուրջը—365 օրում 5 ժ. 48 ր. 51 վայրկեանում։ Եւ այդ ժամանակամիջոցը անուանել են տարի։ Հին ժամանակները այդ շրջանը անուանում էին Կենդանակերպեան կամ Զօդիակոսեան շրջան։ Երկիրը պտտուելով արևի շուրջը՝ անցնում է 12 համաստեղութիւններ, որոնց անուանել են Կենդանակերպներ. իսկ իւրաքանչիւր համաստեղութիւնը ամիս։ Ջրհոս կենդանակերպ համաստեղութեանը — համապատասխանող Յունուար ամսին, անուանել են Հռովմայեցոց չաստուած Յանոսի անունով, որովհետև Հռոմոլոսի ժառանգ Նումմա Պոմպելիոսը, կարգաւորելով և լրացնելով Հռոմոլոսի տարուայ ամիսների թիւը, ի պատիւ Յանոսի 12 բագիններով տաճար հիմնեց և տարուայ առաջին ամիսը ի պատիւ նորա անուանեց Յանուար։ Մեր նախնիքն էլ, ինչպէս ուրիշ ազգեր, նայելով բնութեան երևոյթներին, երկրի սովորութեան, աւանդութեան, նաև մարդկանց զբաղմունքների և պատահած ժամանակին, ամիսներին յարմար անուններ էին տալիս. օրօրինակ՝ տարեգլուխը, ի յիշատակ ջրհեղեղի սկսել են Օգոստոս ամսից, ջրհեղեղի վերջանալու և նոյեան նաւի—տապանի կանգնած տեղին հասնելու պատճառաւ անուանել են Նաւասարդ, որ է նաւ-աստ-արդ, (նաւը-արդէն-այստեղ է կամ նաւը հասել է արդէն)։ Յունուարին անուանել են Արաց։

Այստեղ աւելորդ չենք համարում յիշել որ մինչև 1567 թ. տար Մարտ ամսից էին սկսում, որովհետև Յունուար ամիսը տարուայ 11-րդ ամիսն էր հաշւում. իսկ 1567 թ. ֆրանսիական Կարլոս X-ի հրովարտակով, նոր տարին—ամանորը Յունուարի մէկից սկսեցին գործածել, որը մինչև այժմ շարունակվում է ամբողջ Եւրոպայում։

Ծ. Ս.

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ.—Ջրհոսն։ Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան համեստ է, բարի, սիրելի, խելացի, ուրախ, հետաքրքիր, կասկածոտ և հանճարեղ՝ որից և օգտուող։ Միակ պակասութիւնը՝ անչափ փառամոլութիւնն է։ Սկզբումը չունևոր, վերջը կարողութեան տէր, միայն այդ ամենն ևս վատնող։ Երեխաներ նաև քիչ ունեցող։

Իսկ այս համաստեղութեան տակ ծնուած աղջիկը հաստատակամ է, վեհանձն, անկեղծ, շռայլ, ուրախ և աւելի իր բաւականութիւնների ետևից ընկնող։ Իւր զուարթ բնաւորութեան շնորհիւ հեշտութեամբ կըտանէ զանազան վշտեր և անյաջողութիւններ, որոնց սպասելու է հէնց ամուսնութեան սկզբից։ Շատ տեղ կըճանապարհորդի և ջահիլ ժամանակ իր քաշած նեղութիւններից մեծ հարստութիւն ձեռք կըբերի, բայց ծերութեան ժամանակ զգուշանալու է, որ անդամալոյծ չդառնայ։

Առհասարակ յունուարին ծընուածները հոկտեմբեր ամսուայ կէսից մինչև նոյեմբերի կէսը հիւանդանալուց զգուշանալու են։ Իսկ իրենց գործերի ամենայաջող ժամանակը դեկտեմբերի 15-ից մինչև յունուարի 15-ն է։

—

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

31 ՕՐ

Օ		Ն
1	Ուր. տյ. 3 օր Ծննդեան պահոց։ Տարեմուտ և կաղանդ։ Ռուսաց. Տօն Անուանակոչութեան Տեառն և Ս. Բարսեղի հայրապետին։	3
2	Շբ. տյ. 4. օր Ծննդ. պահոց։ Ս. Բարսեղի հայրապետին և եղբօր նորին Գրիգորի Նիւսացւոյն, Սեղբեստրոսի Հռոմայ հայրապետին և Աբբայ Եփրեմի Խորին Ասորւոյ։	4
3	✝ Կիր. ոյ. 5. օր Ծննդեան պահ-ց Է. Կիր. զկնի Յինանկի	5
4	Բշ. ոյ 6 օր Ծննդեան պահոց։	6
5	Գշ. բյ. Ճրագալոյց Ծննդեան։ Նաւակատիք։ Երեկոյ. զկնի պատարագի նախատօնակ (մինչև ամսոյս 14-ն ամեն երեկ. նախատօնակ կատարի)։ Ռ. Ճրագալոյց Աստուածայայտնութեան։	7
	Առ. քռ. լս. Ձիւնոտ եղ.	
6	✝ Դշ. բյ. ՏՕՆ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. Զբօրհնէք։ Ուտիք է մեզ անմիջոցութ օր։ Ռուսաց և Յունաց՝ Մկրտութիւն Տեառն։	8
7	✝ Եշ. ֆյ 2. օր Ծննդեան։ Յիշատակ մեռելոց։ Ռուսաց՝ Ս. Յովհաննու Կարապետին։	9
8	Ուր ֆյ. 3 օր Ծննդեան։ ☉ Արեգակն ՚ի Ջրհոսն 8 ժ. 56 ր. առ.	10
9	Շբ տյ. 4. օր Ծննդեան։	11
10	✝ Կիր տյ. 5. օր Ծննդեան։	12
11	Բշ. ոյ. 6. օր Ծննդեան։	13
12	Գշ. ոյ 7. օր Ծննդեան	14
	● Լր. լս. Հողմոտ եղ.	
13	✝ Դշ. բյ. 8 օր. Ծննդեան։ ՏՕՆ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ։	15
14	Եշ. բյ. Տօն ծննդեան Ս. Յովհաննու Կարապետին։	16
15	Ուր. ֆյ. Պահք։	17

Օ		Ն
16	Շբ. ֆյ. Ս. Պետրոսի հայրապետին, Վլասայ եպիս. և Աբխոզամայ սարկաւագին։	18
17	✝ Կիր տյ. Ա. Կիր. զկնի Ծննդեան։ Հարանիք։	19
18	Բշ. տյ. Ս. Անտոնի Ճգնաւորին։	20
19	Գշ. ոյ. Ս. Թէոդոսի Թագաւորին և մկցն Եփեսոսի։	21
20	Դշ. ոյ. Պահք։ Լատ. Տեառնընդառաջ։	22
	◐ Վր. քռ. լս. Ձնաբեր հողմոտ։	
21	Եշ. բյ. Ս. Կիրակոսի և մօրն նորա Յուղիտայի և Ս վկայիցն Գորդիոսի, Պօղիքտոսի և Գրիգորիսի։	23
22	Ուր. բյ. Պահք։	24
23	Շբ ֆյ. Ս. Հայրապետացն Աթանասի և Կիւրղի։	25
24	✝ Կիր. ֆյ. Բ. Կիր. զկնի Ծննդեան։ Հարանիք։	26
25	Բշ. տյ. Ս. Վահանայ Գողթնացւոյն, Եգնեայ կուսին և Հօրն նորա Փիլիպպոսի և մօրն Կղոդեայ և երկ եղբարցն Աերգեայ և Ապիտոնի և երկուց ներքինեացն։	27
26	Գշ. տյ. Ս. Տրիփոնի, Պարսամայ և Ոնոփրիոսի ճգնաւորացն։	28
27	Դշ. ոյ. Պահք։	29
28	Եշ. ոյ. Ս. վկայիցն Եւգենիոսի, Մակարիոսի, Վալերիոսի, Կանդիդոսի և Ակիղասայ։	1
	◑ Նն. լս. Փոփոխական եղանակ։	
29	Ուր. բյ. Պահք։	2
30	Շբ. բյ. Ս. Գրիգորի Աստուածաբանին։	3
31	✝ Կիր. ֆյ. Գ. Կիր. զկնի Ծննդեան։ Հարանիք։	4

Այս ամսուայ 1 ից մինչև 31-ը օրը աւելացել է 1 ժ. 52 րոպէ։

ՓԵՏՐՈՒԱՐ

Օրացոյցը կամ ժամանակի հաշիւը սկսուեցաւ հին ժամանակները յոյներից և հռովմայեցիներից, այդ պատճառով նոր ազգերն էլ մինչև այսօր հին ազգերի գործածած անունները են գործ դնում։ Այս ամիսն էլ, Հռոմուլոսի ժառանգ Նումեա Պոմպէլիոսը կարգադրեց տարեշրջանի երկրորդ ամիս համարել։ Որովհետև այս ամիսը ընդհանրապէս անձրևոտ էր լինում, ի հնումն նուիրու ծ էր ի պատիւ ծովի չաստուած Պօսիդոնին, իսկ Ֆեպրէ, իտալերէն նշանակում է «տենդ» և անձրևներից առաջացած Հռովմի շրջակայքում այս ամսում տեղի ունեցած տենդի համաճարակի պատճառով փետրուարին անուանում լին տենդի ամիս։ Փետրվար ամիսը համապատասխանում է—Զուկ համաստեղութեանը և վերցրած է Ֆեբրուալի բառից։ Այսպէս անուանում էին հռովմայեցիք զոհաբերութեանը՝ որ սովորաբար այս ամսին լին կատարում։ Մեր նախնիքն էլ երևի հենց այս պատճառաւ անուանել են այս ամսին Մեհեկի (երևի Մեհենաց ամիս)։

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԵՏՐՈՒԱՐ.—Զուկն։ Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան խաղամոլ է, համարձակ, գիտուն, ճնապարծ ու զուարթ։ Զահել ժամանակ չունենար, սակայն հարստանալուց յետոյ շռայլող, վատնող։ Թէև լաւ շրջանների սիրահար, բայց մինչև 40 տարեկան հասակը կանանցից քամրաղղ։ Եւ իւր անընդունակութեան շնորհիւ վնասներ կրելով ինքն է միայն տուժում։

Իսկ այս համաստեղութեան տակ ծնուած աղջիկը հաղուագիւտ գեղեցկուհի է լինում, յաճախ սրտով բարի, խելօք, ընդունակութեանց տէր ու գրական կարծիքներ ունեցող։ Երեխաներ էլ քիչ է ունենում։ Առհասարակ փետրուար ամսում ծնուածները արի են լինում և ծառայութեան մէջ բաղդաւոր, բայց չարամիտ մարդկանցից զգուշանալու են։

ՓԵՏՐՈՒԱՐ

28 ՕՐ

Օ		Լ
1	Բշ. ֆյ. Ս. Մակարայեցւոցն, Եղիազարու քահանային, Շամունեայ և եօթն որդւոց նորին։	5
2	Գշ. գյ. Ս. երկոտասանից մարգարէիցն, Ովսեայ, Ամովսայ, Միքեայ, Յովելեայ, Աբդիու, Նաւումայ, Ամբակումայ, Յօնանու, Սոփոնիայ, Անգեայ, Զաքարիայ և Մաղաքիայ։ Ռ. Տեառընդառաջ։	6
3	Դշ. փյ. Պահք։	7
	Առ. քռ. Հավօխօտ եղ.	
4	Եշ. տյ. Ս. Սոփիա և երից դստերացն, Պիստոսի, Ելպիսի և Ագապի։	8
5	Ուր տյ. Պահք։	9
6	Շշ. բյ. Ս որդւոց և թոռանց Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ, Արիստակէսի, Վրթանէսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի և Դանիէլի։	10
	Արեգ. 'ի Զուկն 10 ժ. 51 ր.	
7	✠ Կիր. բյ Դ. Կիր. զկնի Ծննդեան։ Բարեկենդան Առաջաւորաց պահոց։	11
	Օր իջանելոյ ջերմութեան արեւ յօդս։	
8	Բշ. ֆյ. 1. օր Առաջաւ. պահոց։	12
9	Գշ. ֆյ. 2. օր Առաջաւ. պահոց։	13
10	Դշ. գյ. 3. օր Առաջաւ. պահոց։	14
11	Եշ. փյ. 4. օր Առաջաւ. պահոց։	15
	Լր. լս Փօխօրխօլէծ եղ.։	
12	Ուր. տյ. 5 օր Առաջաւ. պահոց։ Յիշատակ Յօնաննու մարգարէին։	16
13	Շբ. տյ. Ս. Սարգսի զօրավարին և որդւոյ նորա Մարտիրոսի և չորեքտասան զինուորացն։ Հանդիսաւոր օր ուխտի Տփխիսայ Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ։ Յերեկ. Նախ.	17
	Լր. լս. Խօռնօյ եղ.	
14	✠ Կիր. բյ. Ե. կիր. զկնի Ծննդեան։ ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋ։	18

Օ		Լ
	Օր իջանելոյ ջերմութեան արեւու 'ի ջուրս։	
15	Բշ. բյ. Ս. Ատովմեանց զօրավարացն։	19
16	Գշ ֆյ. Ս. Սուքիասեանց վկայիցն։	20
17	Դշ. ֆյ. Պահք։	21
18	Եշ. գյ Ս. Ոսկեանց քահանայիցն։	22
19	Ուր. փյ. Պահք։	23
	Վր քռ. լս. Դօռնօյօնչ եղ.	
20	Շբ. տյ. Ս ՍԱՀԱԿԱՅ ՊԱՐԹԵՒԻ հայրապետին մերոյ։	24
21	✠ Կիր. տյ. Զ. Կիր. զկնի Ծննդ.	
	Օր. իջանելոյ ջերմութեան արեւու ի հողն։	25
22	Բշ. բյ. Ս. Մարկոսի, եպիսկոպոսին, Պիոնի քհն., Կիւրղի և Բենիամինի սարկաւագացն և Ս. վկայիցն Աբդլմսէի, Որմզդանայ և Սայենի։ Յերեկ. Նախատօնակ։	26
23	Գշ. բյ. Ս. ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ քահ.	27
24	Դշ. ֆյ. Պահք։ Յերեկ. Նախատօն.	28
25	✠ Եշ. ֆյ. Ս. ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ զօրավարացն մերոց և 1036 վկայիցն, որք անկան 'ի մեծ պատերազմին Աւարայրի։ Տօն ազգային և Յիշատակ մեռելոց։	29
26	Ուր. գյ. Պահք։ Ռ. Բարեկ. եօթն։	1
	Ծն. լս. Սօռնօմօնէօ։	
27	Շբ. փյ. Կ. Պօլսոյ Ս. Ժողովոյ՝ 150 հայրապետացն։ Զկնի երեկոյեան ժամասացութեան ծանկեսցի սեղանն վարագուրաւ, Ռ. Բարեկ. եօթնեկի։	2
28	✠ Կիր. տյ. Բուն-Բարեկենդան։ Եւս Յ. և Ուսասցի։	3

—

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 28 ը օրն աւելացել է 7 ժ. 2 րոպէ։

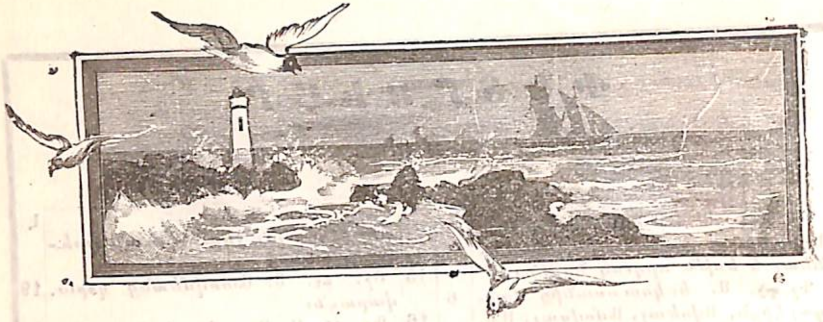

ՄԱՐՏ

Հռովմայեցոց մէջ Մարտ էր Հռոմուլոսի տարուայ առաջին ամիսը, որ իր անունը ստացել է պատերազմի չաստուած Արամազդի և Հերայի զաւակ Մարսից (Արէս), որը (աւանդութեամբ Հռովմի հիմնադրի) Հռոմուլոսի հայրն էր համարւում. Այսպէս անուանեց Հռոմուլոսը, տարին բաժանելով ամիսների։ Որովհետև Իտալիայում այս ամսումն է սկսւում գարունը, սորա համար հին ժամանակները գարունը ընդունելու համար տօն էին կատարում։ Այդ Հանդէսը պսակի և ամուսնութեան տօն էր։ Ամուսնացած կանայք ծաղիկներ էին զոհաբերում հպատակութեան չաստուած Յունոնայի ուխտատեղւոյն, իսկ աղամարդիկ իրենց կողմից զոհաբերում էին երկգլխեան չաստուած Յանոսին։ Այս տօնը կանանց յաղթութեան հանդէս էր, լի ուրախութեամբ և ցնծութեամբ։ Որովհետև հին ժամանակները շատ ազգերի տարին սկսւում էր այս ամսից, որ համարւում էր արևային տարեշրջանի սկիզբն, երևի հենց այս պատճառաւ մեր նախնիքն էլ այս ամսին անուանել են Արեգ։

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՐՏ. Խոյն։ Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան եռանդոտ, արդարադատ, քաղցրախօս, հետաքրքիր և կրքոտ բնաւորութեան տէր է լինում. ոչ տուած խօսքն է պահում և ոչ խոստումն կատարում։

Իսկ այս համաստեղութեան տակ ծնուած աղջիկը գեղեցիկ է, արդարասէր, քաղցրեղէն սիրող, շատակեր և իւր նկատած բաների մասին երկար ու բարակ դատողութիւններ տուող, այդ պատճառով էլ՝ շատախօս, անխնայ զրպարտող ու շուտ զայրացող է լինում։

Այս ամսին ծնուածներն առհասարակ առևտրի մէջ յաջողութիւն են ունենում, թէև ժլատ են լինում, միայն հոկտեմբեր ամսից զգուշանալու են։

ՄԱՐՏ

31 ՕՐ

Օ		Լ
1	Բշ. տյ. 1. օր մեծի պահոց։	4
2	Գշ. տլ. 2. օր մեծի պահոց։	5
3	Դշ. բյ. 3. օր մեծի պահոց։	6
4	Եշ. բլ. 4. օր մեծի պահոց։	7
5	Ուր. փյ. 5. օր մեծի պահոց։	8
	☾ Առ. քռ. լս. Տեղտեղ ժ[illegible]	
6	Շբ. փլ. 6 օր մեծի պահոց։ Ս. Թէոդորոսի զօրավարին։ Եւս Ռուսաց։	9
7	✠ Կիր. ցյ. 7. օր. մեծի պահոց։ Բ. Կիր. Քառասնորդ. պահոց։	10
8	Բշ. ցլ. 8. օր մեծի պահոց։	11
	♈ Արեգակն 'ի Խոյն։ 3 ժ. 02 րոպ. ցեր. Գարնանամուտ և հաւասարակած—Տիւ և գիշեր հաւասար։	
9	Գշ. տյ. 9. օր մեծի պահոց։	12
10	Դշ. տլ. 10 օր մեծի պահոց։	13
11	Եշ. բյ. 11. օր մեծի պահոց։	14
12	Ուր. բլ. 12. օր մեծի պահոց։ Լատ. Աւետումն։	15
	☽ Լր. լս. Դառնալուանդ եղ.	
13	Շբ. փյ. 13. օր մեծի պահոց։ Ս. Կիւրղի Երուսաղէմայ հայրապետին և միւս Կիւրղի եպիսկոպոսի և մօրն նորա Աննայի։	16
14	✠ Կիր. փլ. 14. օր մեծի պահոց։ Գ. Կիր. Քառասնորդական պահոց.—(Անառակին)։	17
15	Բշ. ցյ. 15. օր մեծի պահոց։	18
16	Գշ. ցլ. 16. օր մեծի պահոց։	19
17	Դշ. տյ. 17. օր մեծի պահոց։	20

Օ		Լ
18	Եշ. տլ. 18. օր մեծի պահոց։	21
19	Ուր. բյ. 19. օր մեծի պահոց։	22
20	Շբ. բլ. 20. օր մեծի պահոց։ Ս. Յովհաննու Երուսաղէմայ հայրապետին և Ս. հայրապետայն մերոց Յովհաննու Օձնեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն և Գրիգորի Տաթևացւոյն։	23
21	✠ Կիր. փյ. Դ. Կիր. Քառասնորդական պահոց.-(Տնտեսին)։	24
	☽ Վր քռ. լս. Մ[illegible] եղ.	
22	Բշ. փլ. 22. օր մեծի պահոց։	25
23	Գշ. ցյ 23. օր մեծի պահոց։	26
24	Դշ. ցլ. 24. օր մեծի պահոց։ (Միջինք)։	27
25	Եշ. տյ. 25. օր մեծի պահոց։ Ռուսաց և Յունաց՝ Աւետումն Ս. Աստուածածնի։	28
26	Ուր. տլ. 26. օր մեծի պահոց։	29
27	Շբ. բյ. 27. օր մեծի պահոց։ Ս. Մանկանցն Քառասնից, որք ի՛ Սեբաստիա կատարեցան։	30
28	✠ Կիր. բլ. 28. օր մեծի պահոց։ Ե. Կիր. Քառասնորդական պահոց (Դատաւորին)։	1
	⊕ Մնունդն լուս. Անձրևաբեր եղ.	
29	Բշ. փյ. 29. օր մեծի պահոց։	2
30	Գշ. փլ. 30. օր մեծի պահոց։	3
31	Դշ. ցյ. 31. օր մեծի պահոց։	4

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 31-ը օրը աւելացել է 2 ժ. 10 րոպէ։

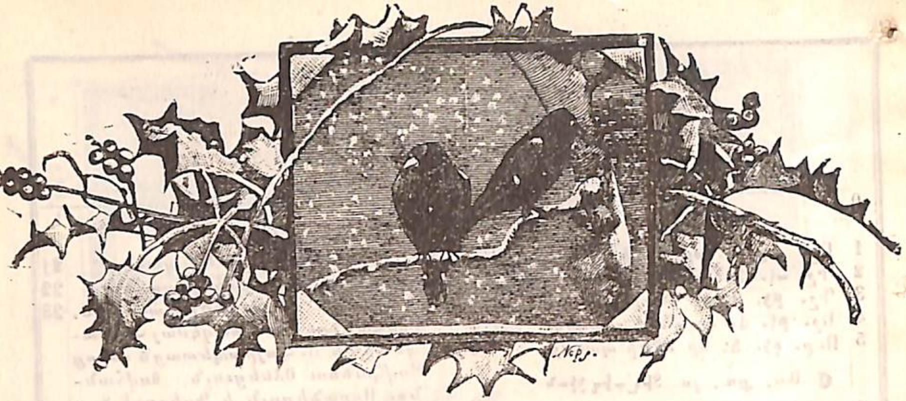

ԱՊՐԻԼ

Ապրիլամիսը Հռոմուլոսի տարւոյ երկրորդ ամիսն էր։ Որովհետև այս ամիսը գարնան երկրորդ ամիսն էր և օրերը քանի գնում էին տաքանում էին, բնութեան այս գործողութեան պատճառաւ անուանել են Ապրիլ—Aprilis, որ լատիներէն նշանակում է արևային կամ տաքացնող, իսկ Apevire խօսքը լատիներէն նշանակում է «բանալ», և որովհետև այս ամսում երկրից ծլում և բացվում են ցանքերը, սերմերն ու տունկերը, այդ պատճառով Հռոմում այս ամսուայ մէջ կատարւում էր ի պատիւ պտղաբերութեան չաստուած Ցերերի փառաւոր տօն։ Մեծ հանդիսով տանում էին չաստուածների արձանները երեխայքը նժոյգների վերայ հեծած և ժողովուրդը ցնծութեան և ուրախութեան աղաղակներով, իսկ քրմերը ի պատիւ չաստուծոյ սպիտակ հանդերձներ հագած զոհաբերում էին ամուլ կովեր։ Մեր նախնիք այս ամսին անուանել են Ահեկի։

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՊՐԻԼ.—Ցուլն։ Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան աներկիւղ է, կտրուկ, զայրացկոտ, խստասիրտ և իր թշնամիներին հալածող։ Թէև ունևոր բայց ժլատ. բաղդաւորութեամբ կըփայլի և դրան նպաստող դէպքերը իւր ցանկութիւնները կըկատարեն։ Շատ էլ կըճանապարհորդէ։

Իսկ այս համաստեղութեան տակ ծնուած աղջիկը բնաւորութեամբ ուժեղ, եռանդոտ, աշխոյժով, թէև բնութեամբ անժուժկալ կըլինի. միայն իբրև ամուսին խոնարհ և հաւատարիմ կըլինի, եթէ իր և իր ամուսնու բնաւորութիւններն իրար համապատասխանեն։

Ապրիլ ամսին ծնուածներն առհասարակ ոտքերի ուռոյցքից զգուշանալու են։ Իրենց կեանքը երկու մասի կըբաժանուի. առաջին մասը շատ վտանգալից կանցնի և կըտևի մինչև 33 տարեկան հասակը.

ԱՊՐԻԼ

30 ՕՐ

Օ		Ն
1	Եշ. տ՛. 32. օր մեծի պահոց։	5
2	Ուր. ա՛. 33. օր մեծի պահոց։ Ցերեկոյին Նախատօնակ։	6
3	✠ Շբ. ա՛. 34. օր մեծի պահոց։ Ս. ԳՐԻԳՈՐԻ Մերոյ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ, տոկալն չարչարանացն և մուտն 'ի Վիրապն։	7
	◐ Առ. քռ. լս. Ցրտաշունչ եղ.	
4	✠ Կիր. բ՛. 35. օր մեծի պահոց։ Զ. Կիր. Քառասնորդական պահոց.—(Գալստեան)։	8
5	Բշ. բ՛. 36. օր մեծի պահոց։	9
6	Գշ. գ՛. 37. օր մեծի պահոց։ Ցերեկոյեան Նախատօնակ։	10
7	✠ Դշ. գ՛. 38. օր մեծի պահոց։ ՏՕՆ ԱՒԵՏՄԱՆ Ս. կուսին ՄԱՐԻԱՄՈՒ.	11
8	Եշ. փ՛. 39. օր մեծի պահոց։ ☼ Արեգ. 'ի Ցուլն մտանէ։	12
9	Ուր. տ՛. 40. օր մեծի պահոց։	13
10	Շբ. ա՛. 41. օր մեծի պահոց։ Յիշատակ Ղազարու Յարութեան.	14
11	✠ Կիր. ա՛. Պահք։ Է. Կիր. ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ։ Ցերեկ. Դռնաբացէք։ Յունաց. և Ռուսաց՝ Ծաղկազարդ։	15
	◯ Լր. լուսնի. Բարեխառն եղ.	
12	✠ Աւագ-Երկուշաբթի բ՛. Պահք։	16
13	Աւագ-Երեքշաբթի բ՛. Պահք։ Յիշատակ տասն կուսանաց։	17
14	Աւագ-Չորեքշաբթի փ՛. Պահք։	18
15	✠ Աւագ-Հինգշաբթի փ՛. Պահք։ ՅԻՇԱՏԱԿ ՈՏՆԼՈՒԱՑԻ։ Եւմուս.	19

Օ		Ն
16	Աւագ-Ուրբաթ փ՛. Պահք ։Յիշ. Չարչարանաց և Խաչելութեան. Տեառն մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ	20
17	Աւագ-Շաբաթ գ՛. Ճրագալոյց Ս. Յարութեան։ Նաւակատիք։ Ցերեկոյեան զկնի պատարագի նախատօնակ.	21
18	✠ Կիր. ա՛. ԶԱՏԻԿ։ (Ս. Յարութիւն Քրիստոսի)։ Ուտիք է մեզ անմիջոց յՀամբարձումն։ Նա Յունաց և Ռուսաց, որոց ուտիք է ցնոր Կիւրակէ։ Լատ. ևս Զատիկ։	22
19	✠ Բշ. ա՛. 2. օր Զատկի։ Յիշատակ Մեռելոց։	23
	☾ Վր. քռ. լս. Գարնանա. եղ.	
20	✠ Գշ. բ՛. 3. օր Զատկի։	24
21	Դշ. բ՛. 4. օր Զատկի։	25
22	Եշ. ՛. 5. օր Զատկի։	26
23	Ուր. փ՛. 6. օր Զատկի։	27
24	Շբ. փ՛. 7. օր Զատկի։ Յիշատակ Գլխատման Ս. Յովհաննու Մկրտչի։	28
25	✠ Կիր. տ՛. 8. օր Զատկի։ Բ. Կիր։ Նոր Կիւրակէ.—(Կրկնազատիկ)։	29
26	Բշ. ա՛. 9. օր Յինանց։	1
	● Մնունդն լուս. Զուարթաբեր եղ.	
27	Գշ. ա՛. 10. օր Յինանց։	2
28	Դշ. բ՛. 11 օր Յինանց։	3
29	Եշ. բ՛. 12. օր Յինանց։	4
30	Ուր. փ՛. 13 օր Յինանց։	5

—

Այս ամսուայ մէկից մինչև 31-ը օրն աւելացել է 1 ժ. 4 րոպէ։

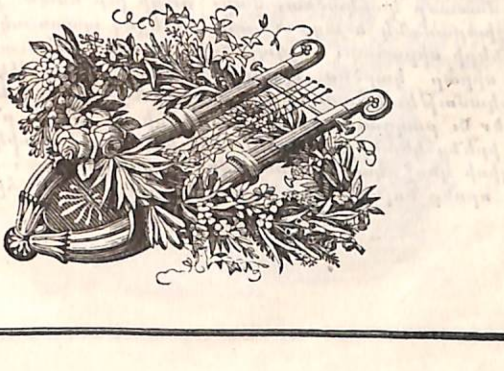

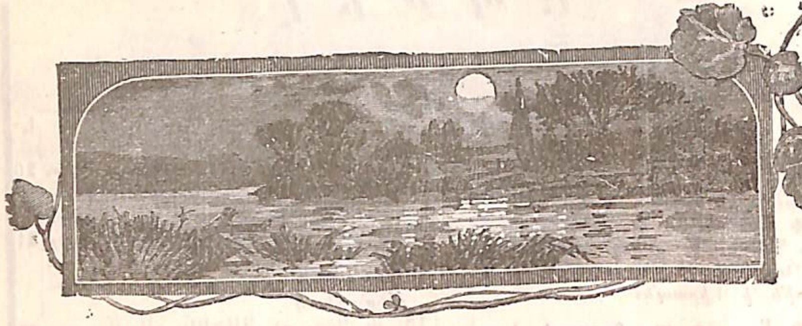

ՄԱՅԻՍ

Մայիս ամիսը, ի հնումն նուիրուած էր, ի պատիւ Արամազդ չաստուծոյ համանիշ Մայեա դիցուհուն և ինչպէս կարծում են, լատինացել է իր անունը լատինական majores բառից, որ նշանակում է «նախնիք»։ Որովհետև այս ամիսը գարնան վերջին ամիսն էր, սորա համար ընծայած էր ծերոց և նախնեացը, և այդ պատճառով արգելուած էր այս ամսին ամուսնանալը։ Մայիսը գարնանային ամիս լինելով և ամենուրէք այգի ու պարտէզ, դաշտ ու հանդ, ծաղկով, վարդով փթթած լինելու պատճառով զանազան ազգերի մէջ տօնվում էր գարնանային հանդէսներով, որի մէջ մեծ դեր էին խաղում պատանիք և աղջկունք, ծաղկունք ու կանաչ ճիւղեր։ Մեր նախնիք անուանել են այս ամիսը Մարերի։

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՅԻՍ.—Եկաւորն։ Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան ինչպէս արտաքուստ գեղեցիկ է, այնպէս էլ ի ներքուստ հոգով բարի, խելօք, շրջանկատ, մեծահոգի և մասամբ կասկածոտ, ճարպիկ, խորամանկ և ազատ արհեստների սիրահար։ Այդպիսիների սիրտը կարծես սիրոյ և բարեկամութեան համար է ստեղծուած։ Եւ բաղդաւոր են լինում, եթէ իրենց կեանքը կապում են այնպիսի կնոջ կամ բարեկամի հետ, որոնք նոյնպէս սոյն համաստեղութեան տակ են ծնուած։

Իսկ ծնուած աղջիկը լինում է գեղեցիկ, բարի, պարզ և հեզ։ Իրենից տարիքով փոքր մարդու հետ բախտաւորութիւն չի գտնիլ, բացի իւր նման բնաւորութիւն ունեցող պատուական ամուսնուց։

Մայիսին ծնուածներն առհասարակ, մարդ թէ կին, գիտութեանց սիրահար են լինում, գործերի մէջ հմուտ, բնաւորութեամբ գլուխթեք և փափկամարմին։ Իսկ 31 տարեկան հասակում ղգուշ պէտք է լինեն հիւանդանալուց։

ՄԱՅԻՍ

31 ՕՐ

Օ		Ն
1	Շբ. գէ. 14. օր Ցինանց։	6
2	✠ Կիր. դֆ. 15 օր Ցինանց։ Աշխարհամատրան Կիւրակէ—(Կանաչ Կիւրակէ)։	7
3	Բշ. դէ. 16. օր Ցինանց։	8
	☽ Առ. քռ. լս. Գուշնունդեն եգ.	
4	Գշ. ոֆ. 17. օր Ցինանց։	9
5	Դշ. ոէ. 18. օր Ցինանց։	10
6	Եշ. բֆ. 19. օր Ցինանց։	11
7	Ուր. բէ. 20. օր Ցինանց։	12
8	Շբ. գֆ. 21. օր Ցինանց։	13
9	✠ Կիր. գէ. 22 օր Ցինանց։ Դ. Կիր (Կարմիր-Կիւրակէ)։ Ռուսաց՝ Տօն Փոխադրութեան Նշխարաց Ս. Նիկողայոսի Սքանչելագ.	14
	☼ Արեգ. ՚ի Եկաւորն մտանէ։	
10	Բշ. դֆ. 23. օր Ցինանց։	15
11	Գշ. դէ. 24. օր Ցինանց։	16
	● Լր. լուսնի. Տ. գ. ժէ. գ. ժնջբե.	
12	Դշ. ոֆ. 25. օր Ցինանց։	17
13	Եշ. ոէ. 26. օր Ցինանց։	18
14	Ուր. բֆ. 27 օր Ցինանց։	19
15	Շբ. բէ. 28. օր Ցինանց։	20
16	✠ Ե. Կիր. գֆ. 29. օր Ցինանց։ Տօն Երևման Ս. Խաչի։	21

Օ		Ն
17	Բշ. գէ. 30. օր Ցինանց։	22
18	Գշ. դֆ. 31. օր Ցինանց։	23
19	Դշ. դէ. 32. օր Ցինանց։	24
	☾ Վր. քռ. լս. Առաջնորդ եգ.	
20	Եշ. ոֆ. 33. օր Ցինանց։	25
21	Ուր. ոէ. 34. օր Ցինանց։	26
22	Շբ. բֆ. 35. օր Ցինանց։	27
23	✠ Կիր. բէ. 36. օր Ցինանց։ Զ. Կիւրակի։	28
24	Բշ. գֆ. 37. օր Ցինանց։	29
25	Գշ. գէ. 38. օր Ցինանց։	30
	◎ Նն. լս. Ախոջծնի եգ.	
26	Դշ. դֆ 39. օր Ցինանց։	1
27	✠ Եշ. դէ. 40. օր Ցինանց։ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ. (վիճակ)։ Եւս Լատ. Յ. և Ռուսաց։	2
28	Ուր. ոֆ. 41. օր Ցինանց։ Պահք։	3
29	Շբ. ոէ. 42. օր Ցինանց։	4
30	✠ Կիր. բֆ. 43 օր. Ցինանց:	5
31	Բշ. բէ. 44. օր Ցինանց։	6

—

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 31-ը օրն աւելացել է 1 ժ. 17 րոպէ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Публичная Библиотека
7/XI. 1922
Мясницкая
ՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

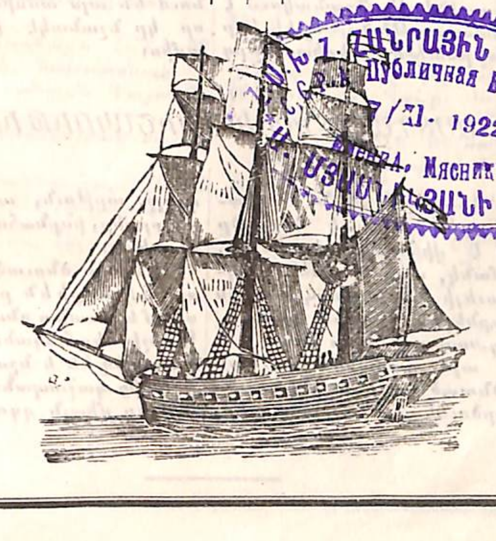

ՅՈՒՆԻՍ

Յունիս (լատին. Iunius) ամիսը Հռովմայեցւոց մէջ իւպատիւ պատոնեաց նուիրուած էր հպարտութեան չաստուածուհուն—Սատուռնոսի դուստր Յունոնային (Հէրա), որից և ստացել է իւր անունը։ Բացի դրանից juniores բառը լատիներէն նշանակում է «երիտասարդութիւն» երևի իբր տարուայ բնութեան երիտասարդ եղանակի յիշատակ. ամառուայ առաջին և Հռոմուլոսի կարգած չորրորդ ամիսն էր։ Այս ամսին մեր նախնիքն անուանում էին Մարգաց։ Երևի մարգագետիններ հնձելու ամիս, ինչպէս հայոցդրացի վրացիք այժմ էլ անուանում են այս ամսին Թիբաթվէ, որ կը նշանակէ խոտ հնձելու ամիս։

ԱՍՏՂԱԳԻՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՅՈՒՆԻՍ.—Խեցգետինն։ Այս համաստեղութեան տակ ծնուածը լինում է վիճասէր, կամակոր, խորամանկ, մոլի և ամեն դէպքում աւելի իւր ինքնահաճոյքին և ցնորքներին հետևող՝ քան առողջ դատողութեանը լսող։

Իսկ այս համաստեղութեան տակ ծնուած աղջիկն ինքնասէր է, գործունեայ, աշխատասէր, զգոյշ, արթուն, ամօթխած, հետաքրքիր, ինքնահաւան և մի քիչ ստախօս։

Յունիսին ծնուածներն առհասարակ աչքի են ընկնում իրենց ուժիմ և սրամիտ բնաւորութեամբ։ Ուրիշի սեպհականութիւնից հարստացող են և նշանաւոր մարդկանցից պաշտպանութիւն գտնող։ Գինուց միայն զգուշանալու են։

ՅՈՒՆԻՍ

30 ՕՐ

0		Ն
1	Գշ. ֆյ. 45. օր Ցինանց։	7
	☾ Առ. քս. լս. Անջրեւ	
2	Դշ. ֆն. 46. օր Ցինանց։ Պահք.	8
3	Եշ. փյ. 47. օր Ցինանց։	9
4	Ուր. փն. 48. օր Ցինանց։ Պահք.	10
5	Շբ. տյ. 49. օր Ցինանց։	11
6	✠ Կիր. տն. Ցինեերորդ օր 'ի Զատկէն։ ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍՏ (Պենտեկոստէ)։ Բարեկենդան Եղիական պահոց։ Ռուսաց և Յունաց նաև Պենտեկոստէ։	12
7	Բշ. բյ. 2. օր Հոգեգալ. Պահք։ Ռուսաց՝ երկրորդ օր Հոգեգալս.	13
8	Գշ. բն. 3. օր Հոգեգ. Պահք։	14
9	Դշ. ֆյ. 4. օր Հոգեգ. Պահք։	15
	☉ Արեգ. 'ի Խեցգետինն մտանէ 6 ժ. 28 ր. երեկ. Ամառնամուտ և արևադարձ. ցերեկն սկսանի կարճանալ—գիշերն երկարիլ։	
	☼ Լօ լս. Զատրնապար եզ.	
10	Եշ. ֆն. 5. օր Հոգեգ. Պահք։	16
11	Ուր. փյ. 6. օր Հոգեգ. Պահք։	17
12	Շբ. փն. 7. օր Հոգեգալստեան։	18
13	✠ Կիր. տյ. Ա. Կիր. Յարութեան։ Ցիշատակ Եղիայի Մարգարէին. Յեր. Նախատօնակ։ Հարանիք։	19
14	Բշ. տն. Ս. կուսանացն Հռիփսիմեանց։ Ցերեկ. նախատօնակ։	20
15	Գշ բյ. Ս. կուսանացն Գայանեանց։	21
16	Դշ. ցն. Պահք։ Ցերեկոյեան նախատօնակ։	22
17	Եշ ֆյ. Ս. Յովհաննու Կարապետին և Աթանագինէ եպիսկոպ.	23
	☾ Վռ. քռ. լս. տեղ տեղ խոխոսրք։	

0		Ն
18	Ուր. ֆն. Պահք։ Ցերեկոյեան Նախատօնակ։	24
19	✠ Շբ. փյ. Ս. ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ մերոյ—Ելն 'ի Վիրապէն։	25
20	✠ Կիր. փն. Բ. Կիր. զկնի Հոգեգ. ՏՕՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿԷ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ։ (Կատարի հանդէս յամենայն եկեղեցիս Հայաստանեայց)։ Հարսանիք։	26
21	Բշ. տյ. Ս. մկն. Բենթղեհէմի, Ակակիոսի վկային, Մովկեմայ քահանային և Կոնտրատիոսի զինուորին։	27
22	Գշ. տն. Ս. կուսանացն Նունեայ և Մանեայ։	28
23	Դշ. բյ. Պահք։	29
24	Եշ. բն. Ս. իշխանացն Սահակայ և Յովսէփայ և Ս. վկայյն Սարգսի և Բագոսի։	1
	⊛ Ծնունդն լս. Բոքխոսն եզ.	
25	Ուր. ֆյ. Պահք։	2
26	Շբ. ֆն. Ս. ՆԵՐՍԻՍԻ ՄԵԾԻ հայրապետին մերոյ և Խադայ եպիսկոպոսին։	3
27	✠ Կիր. փյ. Գ. Կիր զկնի Հոգեգ. Բարեկենդան Ս. Լուսաւորչի պահոց։	4
28	Բշ. փն. Պահք։ Ս. Եպիփանու Կիպրացւոյն, Բաբելայ հայրապ. և 3 աշակերտացն նորին։	5
29	Գշ. տյ. Պահք։ Ս. Կոստանդիանոսի թագաւորին և մօրն նորա Հեղինէի։ Ռուսաց՝ Ս. Առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի։	6
30	Դշ. տն. Պահք։	7

—

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 30ըօրը պակասել է 1 ժ. 24 րոպէ։

ՅՈՒԼԻՍ

Յուլիսը Հռոմէական կարգադրած տարուայ ամառուայ երկրորդ ամիսն էր և համարվում էր — Հռոմուլոսեան — տարեշրջանի հինգերրորդ ամիսը։ Թէև այս ամիսը — Հռովմայ Գրիգոր VII պապի ժամանակ կազմեցին Գրիգորեան համարուած տոմարով, բայց այս Յուլիս — այսինքն լատ. Iulius ամիսը — իր անունը ստացել է Հռովմայեցւոց նշանաւոր կայսր Յուլիանոս Կեսարից, որը ծնուել է սոյն ամսուայ 4-ին։ Մարկոս Անտոնիոս եւսպետը այդ ժամանակ ի պատիւ Նրա այս ամիսը, Յուլիս անուանեց և Նրա հրամանով էլ ուղղելով օրացոյցը — Յուլիան տարեշրջան անուանեցին։ Մեր նախնիք այս ամսին անուանել են Հրոտից (երևի հուր արձակող կամ հրային, որովհետև տարուայ ամենաշոգ ամիսն է)։ Իսկ վրացիք անուանում են Մկաթաթվէ, որ նշանակում է արտը հնձելու ամիս.

ԱՍՏՂԱԳԻՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՅՈՒԼԻՍ.—Առիւծն։ Այս համաստեղութեան տակ ծնուած մարդն լինում է պարզասիրտ, համարձակ, քաջ, առատաձեռն, ազատամիտ, մեծահոգի և շատ անգամ հպարտ. իր ազնիւ հոգովը (բնաւորութեամբ) հակուած է դէպի բարեպաշտութիւն և ցաւակցութիւն։ Միևնոյն ժամանակ ծաղրասէր է, ուրիշներին զայրացնող ու կրքոտ։ Արտաքին գեղեցկութեան շնորհիւ, փափուկ սեռին հաճոյանալու կերպը գիտէ և երկար փաղաքշանքներ շռայլելուց յետոյ հասնում է իր նպատակին։

Իսկ ծնուած աղջիկը զուարթ է, շնորհալի, բարկացող, համարձակ, չարամիտ, վրիժառու, բայց սիրելի և իր սիրելիին անչափ մեծարող։

Յուլիսին ծնուածների ամենաբախտաւոր ժամանակն իրենց հասակի միջին տարիքն է և ամենայաջող ամիսն՝ օգոստոսը։ Ամենից վտանգաւոր տարին իրենց հասակի՝ 42-րդ տարին է, որ այդ ժամանակ պէտք է զգուշանալ։

ՅՈՒԼԻՍ

31 ՕՐ

Օ		Ն
1	Եշ. ԺՅ. Պահք։ Ս. Թէոդիտոնի Գաղատացւոյն, Թալիլեայ բժշկին և 7 կուսանացն, որք 'ի յԱնկիւրեայ կատարեցան։	8
	◐ Առ. ք. լս. Տօփ եգ.	
2	Ուր. ԲԺ. Պահք։ Յերեկոյեան Նախատօնակ։	9
3	✠ Շբ. ԳՅ. Գիւտ Նշխարացն Ս. ԳՐԻԳՈՐԻ Լուսաւորչին մերոյ։	10
4	✠ Կիր. ԳԺ. Դ. Կիր. զկնի Հոգեգալստեան։ Հարսանիք։	11
5	Բշ. ՏՅ. Ս. վկայիցն Անտոնեոսի, Թէոփիլոսի, Անիքտոսի և Փոտինոսի։	12
6	Գշ. ՏԺ. Ս. Դանիէլի մարգարէին և երից մանկանցն-Սեդրակայ, Միսաքայ և Աբեդնագովի։	13
7	Դշ. ԹՅ. Պահք։ Յերեկոյեան Նախատօնակ։	14
8	✠ Եշ. ԹԺ. Սրբոց Թարգմանչացն մերոց ՍԱՀԱԿԱՅ և ՄԵՍՐՈՊԱՅ։	15
9	Ուր. ԲՅ. Պահք։	16
	◉ Լրումն լուսնի։ Տօփ եգ.	
10	Շբ. ԲԺ. Ս. Տրդատայ Թագաւորին մերոյ և Աշխէն տիկնոջն և Խոսրովադխտոյն։ Յեր. նախատ.	17
11	✠ Կիր. ԳՅ. Ե. Կիր. զկնի Հոգ. Գիւտ Տփոյ Ս. Աստուածածնի հարսանիք։	18
	☼ Արեգակն 'ի Առիւծնւ մտանէ 5 ժ. 35 րոպ. առաւ.	
12	Բշ. ԳԺ. Ս. Կալի որատոսի և 49 վկայիցն և Ղուկ անոսի քահն.	19
13	Գշ. ՏՅ. Ս. Զաքարիայի մարգարէին։	20
14	Դշ. ՏԺ. Պահք։	21
15	Եշ. ԹՅ. Ս. Եղիսէի Մարգարէին։	22
16	Ուր. ԹԺ. Պահք։	23
	◑ Վռ. քռ. լս. Կոքխտոխոսն։	

Օ		Ն
17	Շբ. ԲՅ. Ս. երկոտասանից Առաքելոցն Քրիստոսի և Ս. Պօղոսի երեքտասան Առաքելոյն։	24
18	✠ Կիր. ԲԺ. Զ. Կիր. զկնի Հոգեգ. Բարեկենդ. Վարդավառի պահոց։	25
19	Բշ. ԳՅ. 1. օր Վարդավ. պահոց։	26
20	Գշ. ԳԺ. 2. օր Վարդավ. պահոց։	27
21	Դշ. ՏՅ. 3. օր Վարդավ. պահոց։	28
22	Եշ. ՏԺ. 4. օր Վարդավ. պահոց։ Ռուսաց՝ Ս. Մարիամու Մագդաղինացւոյն։	29
23	Ուր. ԹՅ. 5. օր Վարդավ. պահոց։	30
	◍ Նռ. լուսնի։ Բոքխտոռն եգ.	
24	Շբ. ԹԺ. ՅԻՇԱՏԱԿ ՏԱՊԱՆԱԿԻՆ ՀՆՈՅ և ՏՕՆ ՆՈՐՈՅՍ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ։ Նաւակատիկ։	1
25	✠ Կիր. ԲՅ. ՎԱՐԴԱՎԱՌ։ Մեծահանդէս օր ուխտի Մշոյ Ս. Կարապետ վանքի և Տփխիսայ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն։ Միջոց ուտիք հինգ շաբաթ։	2
26	✠ Բշ. ԲԺ. Բ օր Վարդավառի։ Յիշատակ մեռելոց։ Մեծահանդէս օր ուխտի Միրանաւորի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն Տփխիսայ (Կրծանիսի)։	3
27	Գշ. ԳՅ. 3. օր Վարդավառի։	4
28	Դշ. ԳԺ. Պահք։	5
29	Եշ. ՏՅ. Ս. Եսայեայ մարգարէին։	6
30	Ուր. ՏԺ. Պահք։ Յերեկ. Նախատօնակ։	7
31	✠ Շբ. ԹՅ. Ս. ԹԱԴԷՈՍԻ Առաքելոյն և Ս. Սանդխտոյ կուսին։	8
	◐ Առ. քռ. լս. Տօփ եգ.	

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 31-ը օրը պակասել է 1 ժ. 26 րոպէ։

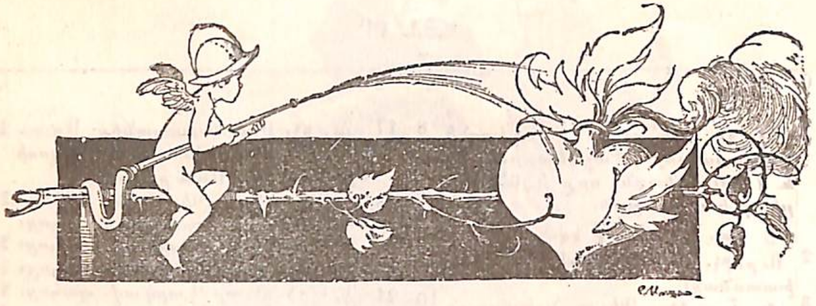

ՕԳՈՍՏՈՍ

Օգոստոս ամիսը Հռոմայեցիք սկզբում անուանել էին Սեքստիլէ, որ լատ. նշանակում է վեցերորդ: Քրիստոսից 33 տարի առաջ, ի պատիւ Հռոմայեցւոց Օգոստոս կայսեր այս ամսուան մէջ տարած նշանաւոր յաղթութիւններու պատճառով անուանեցին Օգոստոս, և էր ամառուայ վերջին ամիսը: Մեր նախնիք այդ ամսին անուանում էին Նաւասարդ, որովհետև Նոր տարուայ առաջին ամիսն էր և տարեթիւը այս ամսուայ 11-ից էին սկսում ի յիշատակ ջրհեղեղի վերջանալուն: Նաւասարդ, նշանակում է Նաւը-աստ-է-արդ, կամ Նաւը հասաւ արդ:

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՕԳՈՍՏՈՍ.—Կոյսն: Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան բարեկազմ է, անկեղծ, մեծահոգի, խելօք, ողջախոհ, համեստ և բարեգործ: Կեանքի մէջ վարուելու կերպը չիմանալով ու ամեն տեսակ հնարքներից զուրկ լինելով՝ շուտ-շուտ խաբւում է և յափշտակւում:

Իսկ ծնուած աղջիկը ամօթխած է, ժուժկալ, աչքերը գեղեցիկ և երեսի գծագրութիւնը որոշ: Շուտ կ'ամուսնանայ, իր ընտանիքում սիրելի, բարեպաշտ, հաւատարիմ և աննման մայր կըլինի, իսկ իր որդիքը, որոնք աւելի իգական սեռին կը պատկանին, նոյնպէս մինը միւսից աւելի գգուելի ու գեղեցիկ կը լինին:

ՕԳՈՍՏՈՍ

31 ՕՐ

Օ		Ն
1	✠ Կիր. աէ. Բ. Կիր. զկնի Վարդավառի: Հարսանիք:	9
2	Բշ. բյ. Ս. Կիպրիանոսի եպիսկոպոսին և 45 վկայիցն և Ս. կուսանացն Յուստինեայ, Եփիմեայ և Քրիստինեայ:	10
3	Գշ. բէ. Ս. Աթանագինեայ եպիսկոպոսին և տասն աշակերտացն և հինգ վկայիցն:	11
4	Դշ. գյ. Պահք:	12
5	Եշ. գէ. Ս. Նախահարցն Ադամայ, Աբէլի, Սեթայ, Ենովքայ, Ենովսայ, Նոյի, Մելքիսեդեկի, Աբրահամու, Իսահակայ, Յովսէփայ, Յակովբայ, Մովսէսի, Ահարոնի, Եղիազարու, Յեսուայ, Սամուէլի, Սամփսոնի, Յեփթայեայ, Բարակայ, Գեդէոնի և այլոց սրբոց Նախահարցն:	13
6	Ուր. դյ. Պահք: Ռ. Վարդավառ:	14
7	Շբ. դէ. Եփեսոսի Ս. Ժողովոյն Երկու հարեւր հայրապետացն:	15
	Լրումն լուսնի: Վճիռ Էգ.	
8	✠ Կիր. եյ. Գ. Կիր. զկնի Վարդ. Բարեկեն. Ս. Աստուած. պահոց:	16
9	Բշ. եէ. 1. օր Ս. Ածած. պահոց:	17
10	Գշ. զյ. 2. օր Ս. Ածած. պահոց:	18
11	Դշ. զէ. 3. օր Ս. Ածած. պահոց: ☉ Արեգակն 'ի Կոյսն մտանէ: Ըստ տոմարի մերում Նաւասարդ և տարեմուտ ՌՅԽԵ ելեղ. և 4400 թ. Բուն Տոմարի:	19
12	Եշ. էյ. 4. օր Ս. Ածած. պահոց:	20
13	Ուր. էէ. 5. օր Ս. Ածած. պահոց:	21
14	Շբ. ըյ. Տօն Շողակաթի Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ, ըստ տեսլեան Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ: Նաւակատիք: Յերեկոյին նախատօնակ:	22
	☾ Վր. քռ. լս. Գիշեր ժամ Եղ	
15	✠ Կիր. ըէ. ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ Ս. Աստուածածնի. Զկնի պատարագի կատարի օրհնութիւն խաղողոյ: ԻՆՆ օր նախատօնակ: Միջոց ուտիք երեք շաբաթ:	23
16	✠ Բշ. թյ. 2. օր Վերափոխման: Յիշատակ մեռելոց:	24
17	Գշ. թէ. 3. օր Վերափոխման:	25
18	Դշ ժյ. 4. օր Վերափ. Պահք:	26
19	Եշ. ժէ. 5. օր Վերափոխման:	27
20	Ուր. ժայ 6. օր Վերափ Պահք:	28
21	Շբ. ժաէ. 7. օր Վերափոխման:	29
22	✠ Կիր ժբյ. 8. օր Վերափոխման	30
	☽ Մն. լս. Բարեխառն Եղ.	
23	Բշ. ժբէ. 9. օր Վերափոխման:	1
24	Գշ. ժգյ. Ս. Յովակիմայ և Աննայի ծնողաց Ս. Աստուածածնի և կանանցն Իւղաբերից:	2
25	Դշ. ժգէ. Պահք: Ռուսաց՝ Յիշատակ Նուաճման Արևելեան Կովկասու,	3
26	Եշ. ժդյ Ս. Երեմեայ մարգարէին: Լատ. Ծնունդ Ս. Աստուածածնի:	4
27	Ուր. ժդէ. Պահք:	5
28	Շբ. ժեյ. Ս. Առաքելոյն Թովմայի: Յակոբայ և Շմաւոնի: Յերեկոյին Նախատօնակ:	6
29	✠ Կիր. ժեէ. Գ. Կիր. զկնի Վերափ. Գիւտ Գօտւոյ Ս. Աստուածածնի: Ռուս. Գլխատումն Ս. Յովհաննու Կարապետին.	7
	☾ Առ. քռ. լս. Տեղատեղ Անձրև:	
30	Բշ. ժզյ. Ս. Սահականնոսի Ռուբենցւոյն և Ս. վկայիցն Գոհարինեայ, Ծամկէսի, Տուքիկոսի և Թաւրկոսի: Ռուսաց՝ Փոխադրութիւն նշխարաց Ս. Ալէքսանդր Նևսկացւոյ:	8
31	Գշ. ժզէ. Ս. մարգարէիցն Եզեկիէլի, Եզրի և Զաքարիայի հօրն Ս. Յովհաննու Մկրտչի:	9

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 30-ը օրը պակասել է 1 ժ.24 րոպէ:

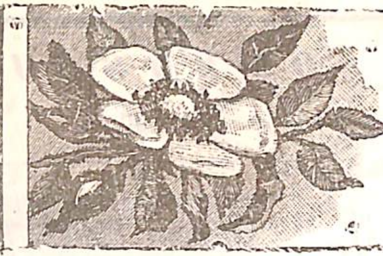

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Սեպտեմբեր ամսուայ անունը ծագում է Լատինական (septembre) բառից: Այսպէս անուանեց Հռոմուլոսը տարուայ եօթներորդ ամիսը, որ աշունքուայ առաջին ամիսն էր: Մեր նախնիք այս ամիսը անուանել են Հօռի:

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.—Կշիռն: Այս համաստեղութեան տակ ծնուած աղան միճաւէր է, կամակոր, ծաղրաբան և սաստիկ իւր բաւականութեանց ետևից ընկնող. ունի և լաւ ձևեր, ճառախօսութեան ձիրք, բարեհամբոյր է, միայն երբ իւր շահերը պահանջում են՝ իւր տուած խոստումը շատ հեշտ է դրժում և իւր ունեցած զգաստութեան շնորհիւ, շատ վտանգներից հեշտութեամբ զերծ մնում:

Իսկ ծնուած աղջիկը սիրելի է, ուրախ, հրապուրիչ ձևերով օժտուած, բախտաւոր և բազմաթիւ երկրպագուներ ունեցող. միայն զգաստ պէտք է լինի, որովհետև վերջն անպատճառ զղջալու է:

Սեպտեմբերին ծնուածներն առհասարակ ինչպէս 33 տարեկան հասակում, այնպէս էլ ջրից միշտ զգուշանալու են:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

30 ՕՐ

Օ		Ն
1	Դշ. տյ. Պահք:	10
2	Եշ. տկ. Ս. Յովհաննու Կարապետին և Յոբայ արդարոյն:	11
3	Ուր բյ. Պահք:	12
4	Շբ. բկ. Տօն Նիկիոյ Սուրբ ժողովոյ 318 հայրապետացն:	13
5	✠ Կիր. ֆյ. Դ Կիր. զկնի Վերափ. Բարեկենդան Ս. Խաչի:	14
6	Բշ. ֆկ. 1. օր Ս. Խաչի պահոց:	15
	◎ Լր. լս. Սեպտեմբեր 4-ին ... :	
7	Գշ. փյ. 2. օր Ս. Խաչի պահոց: Ցերեկ. Նախատօնակ:	16
8	✠ Դշ. փկ. 3. օր Ս. Խաչի պահոց: Տօն Ծննդեան Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ ՚ի յԱննայէ.—Եւս Յ. և Ռուսաց:	17
9	Եշ. տյ. 4. օր Ս. Խաչի պահոց:	18
10	Ուր. տկ 5. օր Ս. Խաչի պահոց:	19
11	Շբ. բյ. Տօն Ս. եկեղեցւոյս ի Նաւակատիս Ս. Խաչին: Նաւակատիկ:	20
	☼ Արեգ. ՚ի Կշիռն մտանէ: 9 ժ. 22 րոպ. առաւ. Աշնանամուտ և հաւասարակաց—Տիւ և գիշեր հաւասար:	
12	✠ Կիր. բկ. ԽԱՉՎԵՐԱՑ:	21
	Վր. քռ. լս. Սեպտ 10-ին ... :	
13	✠ Բշ. ֆյ. 2. օր Տօն Ս. Խաչի: Յիշատակ Մեռելոց:	22
14	Գշ. ֆկ 3. օր Տօն Ս. եկեղեցւոյ: Ռուսաց՝ Խաչվերաց:	23
15	Դշ փյ. 4. օր. Տօն Ս. եկ. Պահք:	24
16	Եշ. փկ. 5. օր Տօն Ս. եկեղեցւոյ:	25
17	Ուր. տյ. 6. օր Տօն Ս. Խաչի: Պահք Լատինաց՝ Տօն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ ի սահմանս Հռոմայ և Նէապօլսոյ:	26
18	Շբ. տկ. 7 օր Տօն Ս. Խաչի:	27
19	✠ Կիր. բյ. Բ. Կիր. զկնի Ս. Խաչի: Բարեկենդան Վարագայ Ս. Խաչի:	28

Օ		Ն
20	Բշ. բկ. Պահք: Ս. Մամասայ, Փեւլեկտիմոնի և Սիմէօնի Սեւնակեցւոյն:	29
	◎ Նն. լուսնի. Սեպտեմբեր 18-ին ... :	
21	Գշ. ֆյ. Պահք: Ս. կուսանացն Փեփրոնեայ, Մարիանեայ և Շուշանայ դստեր մեծին Վարդանայ:	1
22	Դշ. ֆկ. Պահք:	2
23	Եշ. փյ. Պահք: Ս. հայրապետացն Բարաղամու, Անթիմոսի և Երանոսի:	3
24	Ուր. փկ. Պահք:	4
25	Շբ. տյ. Ս. Գէորգայ զօրավարին, Ադոկտոսի և Ռամանոսի երգեցողին: Հանդիսաւոր օր ուխտի Տփխիսայ մերձակայ Շահնաբադ (Ս. Գէորգ եկեղ) ուխտատեղոյն:	5
26	✠ Կիր. տկ. Գ. Կիր. զկնի Ս. Խաչի: Տօն Վարագայ Ս. Խաչի: Հարսանիք: Ռուսաց՝ Ննջումն Ս. Յովհաննու Աւետարանչին:	6
27	Բշ. բյ. Ս. Դաւթի Դվնեցւոյն և Ս. մկայիցն Ղամբէոսի և Ղամբէուհւոյն:	7
28	Գշ. բկ. Ս. Եւստաթէոսի և կնոջ նորա Թէոպիստոսի և երկուց որդւոցն և կուսանացն Արմենեայ և Նեքտառինեայ:	8
	◐ Առ. քռ. լս. Սեպտեմբեր 26-ին ... :	
29	Դշ. ֆյ. Պահք:	9
30	Եշ ֆկ. Ս. իշխանացն Սահակայ և Համազասպայ: Յ. և Ռուսաց՝ Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ և Ս. Կուսանացն Հռիփսիմեանց և Գայիանեանց:	10

—

Այս ամսուայ մէկից մինչև 30-ը օրը պակասել է 2 ժ. 14 րոպէ:

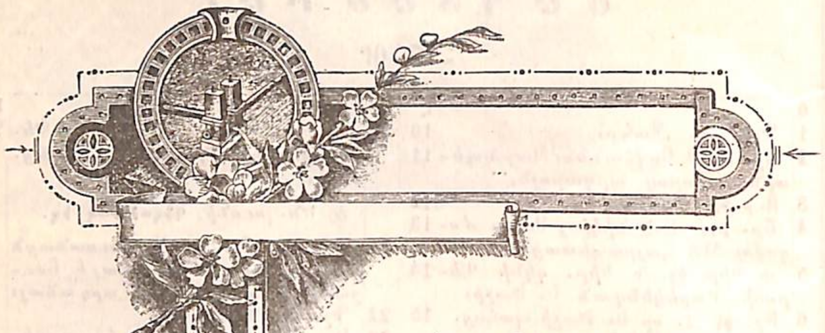

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Հին ժամանակները Հռոմում, այս ամսի 15-ին ի պատիւ պատերազմի չաստուած Մարսի, զոհաբերում էին նժոյգներ և Հռոմուլոսի կարգաւորած տարուայ ութերորդ ամիսն էր, այս պատճառաւ անուանուեցաւ octobre, որ լատիներէն նշանակում է ութերորդ: Այս ամիսը աշունքուայ միջի ամիսը լինելով, հին ազգերի մէջ այս ամսում կատարվում էին ժողովրդական տօներ—հանդէսներ, դաշտային աշխատանքի աւարտման և այգեկութի պատճառաւ: Իսկ այս ժամանակ որովհետև Կովկասում այգեկութ է լինում, ինչպէս ժողովուրդը ասում է (բաղաւար) և գինի են քամում, դորա համար էլ մեր գրացի վրացիք այս ամսին ուղղակի անուանում են Ղվինօբիսթվէ, գինինների-ամիս: Մեր նախնիք անուանում էին այս ամսին Սահմի:

ԱՍՏՂԱԳԻՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.—Կարիճ: Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան համարձակ է և խորամանկ, բայց իր պակասութիւնները ծածկելով՝ իր արտաքին գեղեցկութեամբ խաբում է և շատերի աչքը շլացնում: Օրիորդներ. այսպիսի կեղծաւորներին երբէք չհաւատաք. դրանք միայն երեսանց են ուրախ երեւում, այդպիսիների ծիծաղը վնասակար է, աղէտաբեր և առանձնութեան ժամանակ դրանք մելամաղձութեամբ են տանջւում:

Իսկ ծնուած աղջիկը՝ աշխոյժ ոգի, տաքաց, ծածկամիտ, կեղծաւոր, դաւաճան, փոփոխամիտ և ագահ, սիրում է ծաղրել և ուրիշների մասին վատ կարծիք յայտնել: Եւ չնայելով իր քաղցրանկատութեան ու բարեհաճոյ ձևերին՝ սիրոյ բարութեամբ չէ համակուած:

Հոկտեմբերին ծնուածներն առհասարակ իրենց գործերում յաջողութիւն են գտնում և հարստութիւն են ձեռք բերում: 40 տարեկան հասակումն է, որ թէ իրենց բնաւորութիւնն է փոխվում դէպի լաւը և թէ իրենց գործերի մէջ փոփոխութիւն է լինում: Մինչև 25 տարեկան հասակում հիւանդանալուց զգուշանալու են:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

31 ՕՐ

Օ		Լ
1	Ուր. գյ. Պահք: Ռուսաց՝ Պաշտպանութիւն Ս. Աստուածածնի:	11
2	Շբ. գէ. Ս. Եօթանասուն և երկու աշակերտացն Քրիստոսի:	12
3	✠ Կիր. դյ. Դ. Կիր. զկնի Ս. Խաչի Հարսանիք:	13
4	Բշ. դէ Ս. Փօկասու հայրապետին և Երանոսի հետևողին Առաքելոցն:	14
5	Գշ. բյ. Ս. Կուսանացն Թեկղի, Վարվառեայ և Պեղագեայ:	15
	◎ Լր. լս. խաւար եզ	
6	Դշ. բէ. Պահք:	16
7	Եշ. գյ. Ս. Պանտալէոնի բժշկին, Երմողեայ քահանային և Եւպրաքսեայ կուսին:	17
8	Ուր. գէ. Պահք:	18
9	Շբ. դյ. Ս. Թարգմանչաց վարդապետացն մերոց Մեսրոպայ, Եղիշէի, Մովսէսի քերթողին, Դաւիթ անյաղթ—փիլիսոփային, Գրիգորի Նարեկացւոյն և Ներսէսի Կլայեցւոյն:	19
10	✠ Կիր. գէ. Ե. Կիր. զկնի Ս. Խաչի: Հարսանիք:	20
11	Բշ. դյ. Գիւտ Նշխարաց Ս. Գրիգորիսի Աղուանից կաթողիկոսի և Ս. Հարցն Թադէոսի, Վարոսի և Թումասու, Անտօնի Կրօնիդեայ և Եօթն խոտաճարակացն՝ որք Ցինինակնեայ վանքն կատարեցան:	21
12	Գշ. դէ Ս. Առաքելոցն Անանիայի Մատթէի, Բառնաբայ, Փիլիպպ., Յովհաննու, Շլղայի և Սիլղիանոսի:	22
	Վր. քռ. լս. Անջրպետում եզ.	
13	Դշ. բյ. Պահք:	23
14	Եշ. բէ. Ս. Դիոնեսիոսի Արիսպագացւոյն, և Ս. Առաքելոցն Տիմոթէոսի և Տիտոսի:	24
15	Ուր. գյ. Պահք:	25
16	Շբ. գէ. Ս. Աւետարանչացն Մատթէոսի, Մարկոսի, Ղուկասու և Յովհաննու:	26
17	✠ Կիր. գյ. Զ. Կիր. զկնի Ս. Խաչի: Հարսանիք:	27
18	Բշ. գէ. Ս. Ղուկիանոսի հարեւրապետին որ հաւատաց ՚ի Խաչելութիւնն Քրիստոսի և Յովսէփայ Աստուածահօրն, Յովսէփայ Արեմաթացւոյն, բարեկամին Քրիստոսի Ղազարու և քերցն նորա Մարթայի և Մարիամու:	28
19	Գշ. դյ. Ս. Թէոդիտոնի քահանային, Զենոնի զինաւորին, Մակարայ Եւդոքսեայ և Ռոմելայ:	29
20	Դշ. դէ. Պահք:	30
	◎ Նոր լս. Մեղմ եզ.	
21	Եշ. բյ. Ս. Խարիթեանց և Ս. Վկայիցն Արտեմեայ և Քրիստափորի և երկուց կանանցն Կալինիկեայ և Ակուլինեայ:	1
22	Ուր. բէ. Պահք: Ռուսաց՝ Տօն Ղազանու Ս. Աստուածածնայ պատկերին:	2
23	Շբ. գյ. Ս. Երկոտասանից վարդապետացն Իեթէոսի, Դիոնեսիոսի, Սեղբեստրոսի, Աթանասի, Կիւրղի Երուսաղեմացւոյն, Եփրեմի Խորին ասորւոյ, Բարսեղի Կեսարացւոյն, Գրիգորի Նիւսացւոյն, Գրիգորի Աստուածաբանին, Եպիփանու Կիպրացւոյն, Յովհաննու Ոսկեբերանին և Կիւրղի Աղեքսանդրացւոյն:	3
24	✠ Կիր. գէ. Է. Կիր. զկնի Ս. Խաչի: Գիւտ—Խաչ: Հարսանիք:	4
25	Բշ. գյ. Ս. Անաստասայ քահ. Վարոսի և Թէոդորիտեայ և որդւոց նորա և որք ընդ նմա կատարեցան:	5
26	Գշ. գէ. Ս. Հիպիրիքեանցն, որք ի Սամոսատ կատարուեցան:	6
27	Դշ. դյ. Պահք:	7
	☾ Ար. քռ. լս. Անջրպետում հօղմ.	
28	Եշ. դէ. Ս Սեւերիանոսի Սեբաստացւոյն, Բաբելայ ծերոյն և 84 աշակերտացն նորին:	8
29	Ուր. բյ. Պահք:	9
30	Շբթ. է. Ս. Յովհաննու Ոսկեբերան հայրապետին:	10
31	✠ Կիր. գյ. Ը. Կիր. զկնի Ս. Խաչի: Հարսանիք:	11

—

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 30-ն օրն պակասել է 2 ժ. 10 րոպէ:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Նոյեմբեր ամս. անունը ծագում է լատին. Novembre բառից, որ նշանակում է իններորդ։ Հռովմայեցիք այս ամիսը անուանել են իններորդ նրա համար, որ շատ առաջ նրանք նոր տարին ոչ թէ Յունուարից էին հաշվում ինչպէս յիմայ, այլ Մարտ ամսից։ Մեր նախնիք այս ամիսը անուանել են Տրէ։ Իսկ Վրաստանում, որովհետև այս ամսուայ 10-ին տօնվում է Ս. Գէորգայ տօնը, սորա համար էլ, այս ամիսը անուանել են Գիօրգօրայ, կամ Գէօրգօրիս-թվէ, որ նշանակում է Գէորգայ-տօնի ամիս։

ԱՍՏՂԱԳԻՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ.— Աղեղնաւորն։ Այս ջամաստեղութեան տակ ծնուած տղան քաջ է և արի, խելօք, բարեկամներ շուտ գտնող, առողջակազմ, ճշմարտասէր, հաստատամիտ, վարուող, աշխատասէր, ի բնէ բարեպաշտ, սրտով ուրախ, բարի և իւր ունեցած լաւ յատկութիւնների համեմատ՝ անչափ ինքնասէր։

Իսկ ծնուած աղջիկը՝ գործունեայ և աչալուրջ, աշխատասէր, բարեպաշտ, բարի և սրտով ուրախ։ Գլխաւոր պակասութիւնը իւր կասկածոտ բնաւորութիւննէ։

Նոյեմբերին ծնուածներն առհասարակ արդիւնաբերութեան մէջ բախտաւոր են լինում և միջին տարիքում կարողութեան տէր։ 33 տարեկան հասակում հիւանդանալուց զգուշանալու են և եթէ չափաւոր ու ժուժկալ կեանք վարեն մինչև խորին ծերութեան կը հասնեն։

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

30 ՕՐ

Օ		Ն
1	Բշ. ֆէ. Ս. Ստեփաննոսի Հռովմա, հայրապետին և քահանայիցն· սարկաւագացն և ժողովրդոցն։	12
2	Գշ. փյ. Ս. Ակիւփսիմեայ եպիսկ. Յովսէփայ քահ. Այթալայ սարկաւագին և Պղատոնի վկային։	13
3	Դշ. փէ. Պահք։	14
4	Եշ. տյ. Ս. Հայրապետացն Մետրոփանոսի, Աղէքսանդրոսի, Պօղոսի խոստովանողին և Ս. Նոտարացն Մարկիանոսի և Մարտիրոսի։	15
	☉ Լրումն լուսնի։ Բոլորախառն եղ.	
	Ուր. ոչ. Պահք։ Ցերեկ. Նախաս.	
5	Շբ. բյ. Ս. Հրեշտակապետացն	16
6	Գաբրիէլի և Միքայէլի և ամենայն երկնային զօրացն։	17
	✠ Կիր. բէ. Թ. Կիր. զկնի Ս. Խաչի։	
7	Հարսանիք։	18
	Բշ. ֆյ. Ս. Մելիտոսի Անտիոքայ	
8	հայրապետին և Մինասայ եգիպտացւոյն և միւս Մելիտոսի եպ. Բուրայ քահանային և Շինու սարկաւագին։	19
	Լատ. Ընծայումն Ս. Աստուածած.	
9	Գշ. ֆէ. Ս. Դիմիտրեայ վկային և Բասիլիկոսի քահանային։	20
	Դշ. փյ. Պահք։	21
10	☼ Արեգ. ՚ի Աղեղնաւորն մտանէ։	
	☾ Վր. քռ. լռ. Տեղ-տեղ ձիւն։	
11	Եշ. փէ. Ս. Գուրիասայ, Սամոնասայ, Աբիբայ սարկաւագին, Ռոմանոսի միայնակեցւոյն, Մանկանն խոստովանողի և Հիւսիքոսի զինուորին։	22
12	Ուր. տյ. Պահք։	23
13	Շբ. տէ. Ս. Առաքելոցն Անդրէի և Փիլիպպոսի։	24
14	✠ Կիր. բյ. Ժ. Կիր. զկնի Ս Խաչի։ Յուն. և Ռուսաց՝ Բարեկենդան Ծննդեան պահոց։	25
15	Բշ. բէ. Ս. Անդրէի զօրավարին և բանակի նորին, Կալինիկոսի և Դոմնեայ վկայիցն։	26
16	Գշ. ֆյ. Ս. Անդրիանոսի և կնոջն	27

Օ		Ն
	նորա Անատօլայ, Թէոդորոսի և Նեաթիւրոսի ի վկայեցն։	
17	Դշ. ֆէ. Պահք։	28
18	Եշ. փյ. Ս. Արրահամու և Խորենայ անարծաթ բժշկացն, Կոզմայի, Դամիանոսի և Աստուածատրոյ վկային։	29
19	Ուր. փէ. Պահք։	1
	◎ ՄՆ լս. Փոփոխական եղ.	
20	Շբ. տյ. Տօն ամենայն սրբոց—հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից։ Ցերեկ. Նախատօնակ։	2
21	✠ Կիր. տէ. ԺԱ. Կիր. զկնի Ս. Խաչի։ ԸՆԾԱՅՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾՆԻ ի Տաճարն.— Եւս Ռուս. Բարեկենդան Յիսնակի պահոց։	3
22	Բշ. բյ. 1. օր Յիսնակի պահոց։	4
23	Գշ. բէ. 2. օր Յիսնակի պահոց։	5
24	Դշ. ֆյ. 4. օր Յիսնակի պահոց։	6
25	Եշ. ֆէ. 3. օր Յիսնակի պահոց։	7
26	Ուր. փյ. 5. օր Յիսնակի պահոց։	8
	Ռ. Ս Գէորգ Յ. և Լատ. Յղութիւն Ս. Աստծածնի ի յԱննայէ.	
	☽ Առ. քռ. լս. Հողմախառն անձրեւ։	
27	Շբ. փէ. Ս. Գրիգորի Սքանչելագործին, Նիկողայոսի հայրապետին և Միւռոնայ եպիսկոպոսին	9
28	✠ Կիր տյ. Ա. Կիր. Յիսնակի։ Հարսանիք։	10
29	Բշ. տէ. Ս. կուսանացն Յուլիտոնեայ և Վասիլուհւոյ, Ինդոսի, Դոմինի և Գեղերիկոսի, քահանային և երկուց Բիւրոցն, որք այրեցան եկեղ. Նիկոմիդացւոց.	11
30	Գշ. բյ. Ս. Ղուկիանոսի քահանային և Տարագրոսի, Պրոպոսի, Անդրոնիկոսի, Ոնեսիմեայ և այլոց աշակերտացն Պօղոսի։	12

—

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 31-ն օրը պակասել է 1 ժ. 19 րոպէ։

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Դեկտեմբեր ամիսը վերցրած է լատինական dectembre բառից, որ նշանակում է տասներորդ։ Այսպէս անուանեց ամիսների հիմնադիր Հռոմուլոսը տարուայ տասներորդ ամիսը։ Մեր նախնիք այս ամսին անուանել են Քաղոց։ Որովհետև Վրաստանում այս ամսի 25-ին կատարվում է Քրիստոսի Ծնընդեան տօնը, այս պատճառաւ այս ամսին վրց. անուանել են Քրիստիշօբայ, կամ Քրիստիշօբիսթվէ, որ նշանակում է Քրիստոսի Ծննդեան ամիս։

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.—Այծեղջիւրն։ Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան թէև այնքան բախտաւոր չի լինիլ և ձախորդութիւններ շատ կ'քաշէ, բայց ճշմարտասէր, թեթեւամիտ, եռանդոտ, չար, ագահ և անբարիշտ կլինի։ Իւր մասին մեծ համարում ունի. թէև համեստ է երևում, սակայն դա միայն արտաքին կողմից է կեղծ, որովհետև իւր ամեն բաւականութեանց սիրահար է։

Իսկ ծնուած աղջիկը՝ արթուն, թեթևամիտ, ջահել ժամանակը վերին աստիճանի ամօթխած, սակայն վերջը համարձակ և շատ խանոտկից, պսակուած ժամա. նակ ևս խանդոտ՝ թէև այս պակասութիւնները միշտ աշխատում է ծածկել։ Եթէ չափաւոր և զգոյշ լինի մինչև խորին ծերութեանը կըհասնի։

Դեկտեմբերին ծնուածներն, առհասարակ իրենց գործերում խելօք են և խորհուրդների մէջ զգոյշ, սիրում են գիտութիւններ և միշտ հակուած են դէպի ճանապարհորդութիւն։ Առևտրից օգտուող, իսկ շինութիւններից վնասուող։ Պէտք է միայն 25 տարեկան հասակում հիւանդանալուց զգուշանան։

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
31 ՕՐ

Օ		Ն
1	Դշ. Բէ. Պահք։	13
2	Եշ. Փյ. Ս. Կղեմայ հայրապետին և Բագարատայ Տաւրմենայ եպիսկոպոսին։	14
3	Ուր. Փւ. Պահք։ Ցերեկ. նախատ.	15
	⊕ Լր. լուսնի.	
4	✠ Շբ. Փյ. Ս. Առաքելոց և առաջին Լուսաւորչացն մերոց ԹԱԴԷՈՍԻ և ԲԱՐԴՈՒՂԻՄԷՈՍԻ։	16
5	✠ Կիր. Գւ. Բ. Կիր. զկնի Յիսնակի։ Հարսանիք։	17
6	Բշ. Գյ. Ս. Գինարիոսի եպիսկոպոսին և Մերկեռիոսի զինուորին. Ռակովբայ և Իրաւափառայ։ Ռուսաց՝ Ս. Նիկողայոսի Սքանչելագործին։	18
7	Գշ. Գւ. Ս. Հարցն Եգիպտացւոցն, Պօղոսի, Պօղայ, Մակարայ, Եւագրի, Յովհաննու Գբնեցւոյն, Յովհաննու կարճահասակին, Նեղոսի, Արսէնի, Սիսիանու, Դանիէլի, Օրապիոնի, Մակարիոսի, Պէմէնի և այլոց Ս. Հարցն։	19
8	Դշ. Բյ. Պահք. Ցերեկ. նախատօ.	20
9	✠ Եշ. Բւ. ՏՕՆ ՅՂՈՒԹԵԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ Ի ՅԱՆՆԱՅԷ։	21
	☼ Արեգակն՝ի յԱյծեղջիւրն մտանէ 12 ժ. օր. երեկ. Ձմեռնամուտ և արևադարձ. ցերեկն սկսանի երկարել և գիշերն կարճանալ։	
10	Ուր. Փյ. Պահք։	22
	Վր. քռ. լուս.	
11	Շբ. Փւ. Ս.Նիկողայոսի Զմիւռնացւոյ 'քանչելագործ հայրապետին։	23
12	✠ Կիր. Գյ. Գ. Կիր. զկնի Յիսնակ. Բարեկենդան Ս.Յակոբայ պահոց. Լատ. Ծնունդ Տեառն։	24
13	Բշ. Գւ. Պահք։ Ս. Մինասայ, Երմոգինեայ և Գրափոսի և կամաւոր ազգատացն Յովհաննու և Ալէքսիանոսի։	25
14	Գշ. Դյ. Պահք։ Ս. Կոռնելիոսի հարիւրապետին և Շմաւոնի ազգականին Քրիստոսի, որ խաչեցաւ յԵրուսաղէմ, Պօղիկարպոսի հայրապետին Զմիւռնիոյ և Ս. Վկայիցն, որք յ'Սեբեւիա կատար.	26
15	Դշ. Դւ. Պահք։	27
16	Եշ. Բյ. Պահք։ Ս. Եւստրատիոսի, Օգսենտիոսի, Եւգենիոսի, Ովրեստէսի և Մարգարիոսի։	28
17	Ուր. Բւ. Պահք։ Ցերեկոյին Նախատօնակ։	29
18	Շբ. Փյ. Ս. Յակոբայ Մծբնայ հայրապետին, Մարուգէի Ճգնաւորին և Միլիտոսի եպիսկոպոսին։	30
	⊕ Ծնունդն լս.	
19	✠ Կիր. Փւ. Դ.Կիր. զկնի Յիսնակի։	1
	Ըստ Նոր տօմարի Տարեմուտ և յունուարի 1-ն 1911 Թ. Լատ. տօն Տնօրէնութեան. Տեառն	
20	Բշ. Գյ. Ս. Հայրապետացն Իգնատիոսի, Ադդէի և Մարութայ եպիսկոպոսին. Թէոպօմպայ եպիսկոպոսին, Թէոփնայ վկ. և չորից զինուորացն Բասոսի, Եւսեբի, Եւտիքի և Բասիլիդեայ։	2
21	Գշ Գւ. Ս. ԱԲԳԱՐՈՒ Նախավկայ և անդրանիկ Թագաւորին մերոյ.	3
22	Դշ. Դյ. Պահք. Ցերեկ. Նախատ.	4
23	Եշ. Դւ. Ս. Դաւթի մարգարէին և Յակովբայ առաքելոյն։	5
24	Ուր Բյ. Պահք։ Ցերեկոյին Նախատօնակ։	6
	Ռուս. Ճրագալոյց Ծննդեան. Լատ. Յայտնութիւն տեառն։	
25	Շբ. Բւ. Ս. Ստեփաննոսի Նախավկային և առաջին մարտիրոսին։ Հանդիսաւոր օր ուխտ Ս. Ստեփաննոս եկեղ. Տփխիսայ՝ որ 'ի յանապատին կուսանաց, ուր է ամփոփեալ մաս նշխարաց—աջ Ս. Ստեփաննոսի։ Ռուսաց՝ Ծնունդ Տեառն։	7
26	✠ Կիր. Փյ. Ե Կիր. զկնի Յիսնակի։ Ցերեկոյին Նախատօնակ։ Ռուսաց՝ 2 օր Ծննդեան։	8
	Առ. քռ. լս.	
27	Բշ. Փւ. Ս. Առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի։ Ցերեկ. նախատօնակ։ Ռուսաց՝ 3 օր Ծննդեան։	9
28	Գշ. Գյ. Ս. որդւոցն Որոտման Յակովբայ առաքելոյն և Յովհաննու Աւետարանչին։ Բարեկենդան՝ Ծննդեան պահոց։	10
29	Դշ. Գւ. Պահք։	11
30	Եշ. Դյ. 1. օր Ծննդ. պահոց։	12
31	Ուր. Դւ. 2 օր Ծննդ. պահոց։	13

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 31-ը օրը պակասել է 0 ժ. 37 ր.

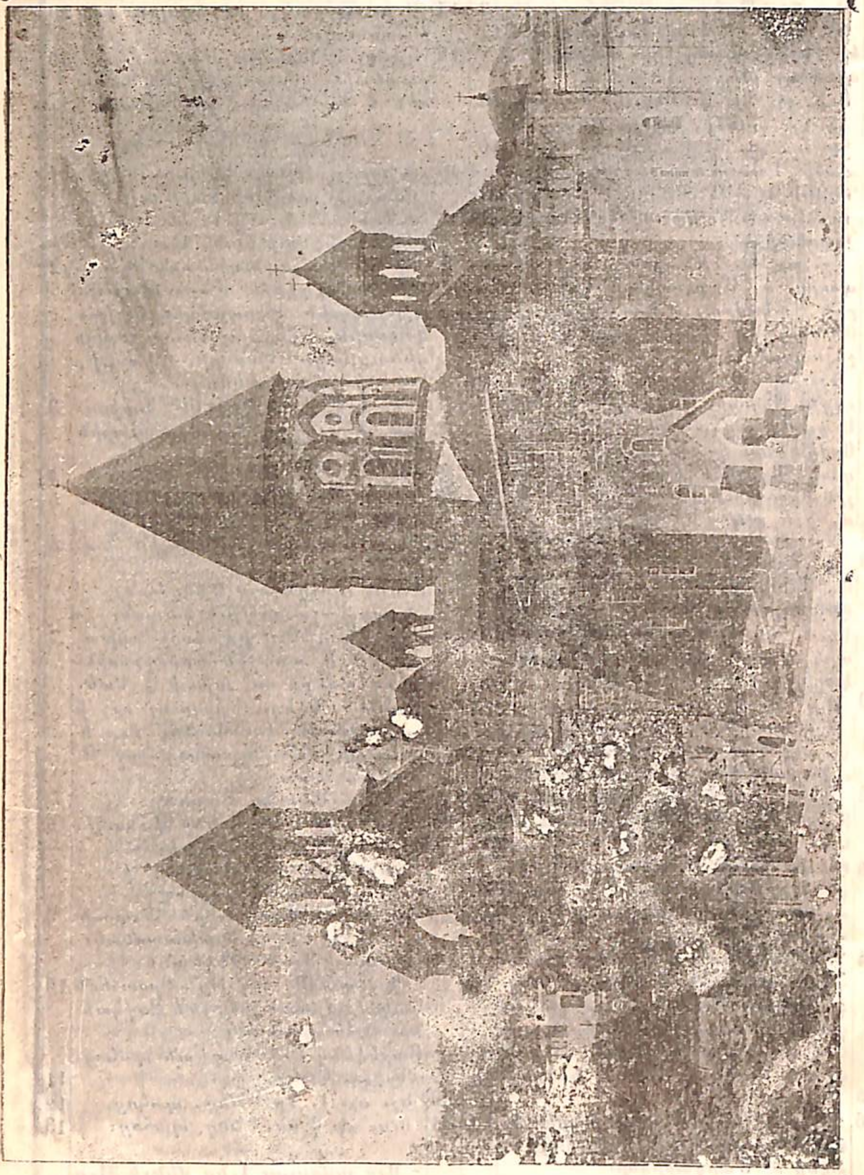

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

X. ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՑՈՐԵՆԸ ԿԱՄ ՊՏՂԱՏՈՒ ԾԱՌԵՐԸ ՄԿՆԵՐԻՑ ՈՒ ԱՅԼ ՈՐԴԵՐԻՑ ԱԶԱՏԵԼՈՒ ԴԷՄ․

Տանու թէ դաշտի մկները ու այլ որդերը, բոլորովին չեն կարողանում տանել թաթրվենու (бузина) անդուրալի հոտը։ Եւ որտեղ որ թաթրվենին տնկուի, ցանուի, կամ դարսվի, կոթերով, տերևներով կամ ճիւղերով, ցորենը պահպանւում է այս գիւղատնտեսութեան վնասող թշնամիներից։ Եւ եթէ կաղամբի թերթիկներում կամ պտղատու ծառերի ճիւղերին ցցուի թաթրվենին, նրանք ազատւում են և որդերից։

Սակայն պէտք է զգուշանալ, որովհետև հաւերի և այլ ընտանի կենդանիների համար, թաթրվենին վնասակար է։

—

ՁԻՈՒ, ԱՔԱՑԻ (ՔԱՑԻ) ՏԱԼԸ ՅԵՏ ՍՈՐՎԵՑՆԵԼՈՒ ՀՆԱՐՔ

Եղևնի ճիւղերով լցուած պարկը (տոպրակ) ձիու ետևից այնպէս կախեցէք, որ նրա ծնկներից ցած լինի հասնում։ Ձին հենց ոտքը կոխելով — դիպցնելով պարկին, կսկսի աքացիք տալ։ Անդադար ու երկար ժամանակ աքացի տալով, վերջ ի վերջոյ հասկանում է որ ոչինչ չի լինում և լաւ դադրելուց յետոյ հանգստանում է։ Այս միջոցը մի քանի անգամ այսպէս գործադրելով, ձին բոլորովին յետ է սովորում իւր այդ վատթար և վտանգաւոր սովորութիւնից։

XI. ՏԱՆՏԻԿԻՆ

ԼԱՄՊԱՆԵՐԻ ԱՊԱԿԻՆ ԴԻՄԱՑԿՈՒՆ ԴԱՐՁՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ,—Ապակին հարդի ծղոտներում փաթաթելով յետոյ կաւէ ամանում են դնում և մէջը այնքան ջուր լցնում, որ ապակիները ջրի տակ ծածկուած մնան. յետոյ դնում են կրակին մինչև եռ գալ և այդպէս թողնում, մինչև ջուրը լաւ սառչի։

Այսպիսի ապակիները, փառած ժամանակ նաև, նրանց վրայ ընկած սառը ջրի կաթիլից անգամ, չեն ճաքվում և դիմացկուն են լինում։

—

ՁԻԹԱՆԵՐԿ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐԻ ՄԱՔՐԵԼԸ.—Նախ և առաջ պէտք է թաց արած և քամած սպունգով սրբել և յետոյ մաքրել վշէ ձէթով։

—

Ոսկեջրած իրերը սպիտակ բրդեղէնը օճառաջրով և փրփրում լուանալուց յետոյ, շատ լաւ մաքրվում են լաւ չորացրած և մանրացրած հացի փշրով։

—

Տունը մաքրելիս, փոշի (թոզ) չանելու համար, պէտք է թէյամանում, խմելուց մնացած թէյը շաղ տալ յատակի վրայ։ Եփուած թէյի խոնաւ տերևները շատ լաւ իրանց են քաշում թոզի ամենաբարակ շերտն անգամ և այսպիսով չեն թողնում որ փոշին վեր բարձրանայ։

—

Մահուդի (սուկնօ) վրայից փոշին մաքրել։ Յաճախ մահուդը փոշոտվում է։ Հեշտ մաքրելու համար պէտք է տաքացած աղիւսի կամ քարի վրայ ջուր թափել և այդտեղից առաջացած գոլորշու վրայ բռնել փոշոտ շորը։ Գոլորշին ոչ թէ անհետացնում է փոշին այլ և տալիս է կտորին նաև նորի տեսք։

XII. ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ԱԴԱՄ ՆԱԽԱՀՕՐ ԾՆՈՒՆԴԸ ԵՒ ՄԱՀԸ

Կեմբրիջի համալսարանի գիւանապետ գիտնական դոկտ. Լայթֆուտը հաստատում է՝ որ ըստ Աստուածաշնչի, մարդկային սեռի մեծ նախահայր Ադամը ծնուել է 23-ին հոկտեմբերի առաւօտեան, Յիսուս Քրիստոսի ծննդից 4006 տարի առաջ, ուղիղ 5915 տարի առաջ։ Եւ մեռաւ 931 տարեկան հասակում։

—

ԻՐԱՆՑ ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒՈՎ ԽՕՍՈՒՄ ԵՆ

Իտալերէն լեզուով		35 միլիօն
Իսպաներէն	»	40
Ֆրանսերէնն	»	50
Ռուսերէն	»	80
Գեր մաններէն	»	90
Անգլիարէն	»	100
Հնդկերէն	»	200
Ջինարէն	.	350

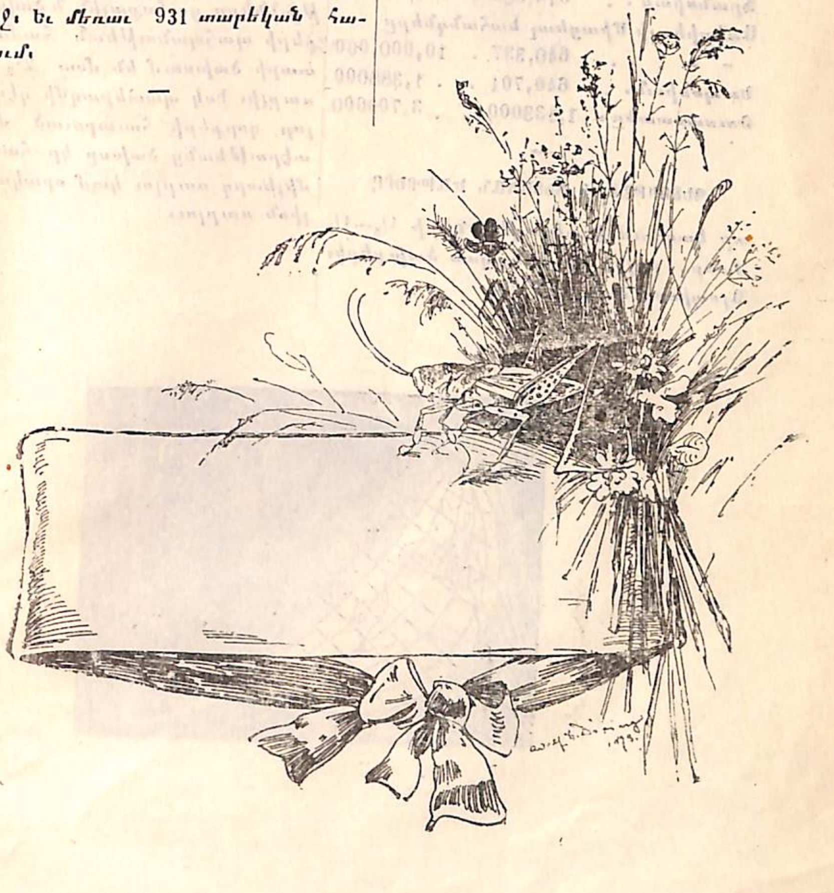

XIII. ՔԱՂԱՔԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՆՇԱՆԱՒՈՐ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆՑ ՑԱՄԱՔԱՅԻՆ ԶՕՐՔԵՐԻ ԹԻՒԸ

	Խաղաղ ժամանակ.	Պատերազմի ժամ.
Աւստրօ-Վենգր.	392,416	2,330000
Անգլիան	600,962	. . . .
Գերմանիան	604,872	4,368000
Իտալիան	278,156	3,323000
Ֆրանսիան	574,965	4,600000
Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները	640,337	10,000,000
Եապօնիան	640,701	1,388000
Ռուսաստանը	1,133000	3.700000

—

ՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱԽՔԵՐԸ

որ կազմում է տէրութիւնների $1/5$—$1/8$ մասը, բոլոր արքունական ծախքերի։ Այսպիսով ծախսում են։

Անգլիան 293 միլ. կամ 60% բոլոր ծախս-

Ռուսաստ. 455 . . . . 34 % . . . .

Ֆրանսիան 355 . . . 20% , . . .

Իտալիան 135 . . . 225 . . . .

Աւստրիան 299 . . . 190 . . . .

Պրուսիան 205 . . . 182 . . . .

Ընդհանրապէս եւրոպական տէրութիւնները ցամաքային և ծովային զօրքերի պահպանութեան համար ամ-տարի ծախսում են մօտ $2\frac{1}{2}$ միլեարդ ռուբլի։ Իսկ պատերազմի դէպքում բոլոր զօրքերի հաւաքուած ժամանակ, տէրութեանց ծախսը կը հասնի 12 միլեարդ ռուբլու կամ օրական 38 միլիօն ռուբլու։

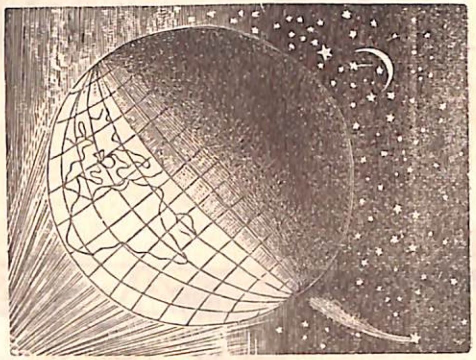

ՑՈՒՑԱԿ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

ՀԱՍՑԷՆԵՐ	ՀԱՍՑԷՆԵՐ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1907 թ. Մայիսի 23-ին չարագործի ձեռքով սպանուած Թիֆլիզի քաղաքացի Տիգրան Գիւլնազարեանի թողած մօտաւորապէս 4000 ռուբլի գումարը, համաձայն իր կտակի, և Թիֆլիզի Ջիգրաշէն եկեղ. ծխական հոգաբարձութեան խորհրդակցութեամբ, հիւանդանոցի, թաղման ու տապանաքարի ծախսերը հանելով միջից, բաժանեցինք հետեւեալ կերպով. ա) իր ծխատէր Ա. Մ. քահանային 100 ռ., բ) իր ազգական Գ. Գիւլնազարեանին 100 ռ., գ) մնացած գումարից 45% երեք կտակակատարներին (մէկը վերջերս վախճանուել է) և դ) 55% յատկացրինք Թիֆլիզի Ջիգրաշէն եկեղ. հայոց դպրոցին—բացի այս մեզ հասանելիք 450 ռուբլու աշխատանքի մեր մասից ևս հրաժարուելով, այդ էլ մեր կողմից նուիրեցինք յօգուտ յիշեալ դպրոցի։

Եւ որպէս զի հանգուցեալի բանաւոր վերջին աւանդը կատարենք և նրա յիշատակը անմահացնենք, Ջիգրաշէն եկեղեցւոյ ծխական ընդհանուր ժողովից խօստում առանք և հաւաստիացանք, որ հանգուցեալի հոգեհանգիստը ամեն տարի մայիս ամսին կկատարուի և այդ կտակած գումարով, եկեղեցւոյ հիւսիսային փողոցի վրայ երկու խանութ կշինուի ի յիշատակ Տիգրան Գիւլնազարեանի։

Ուստի, հանգուցեալի բոլոր գործերը յիշեալ դպրոցի հոգաբարձութեան համաձայնութեամբ ժամանակին լիկուիդացիա անելով և մեր լիակատար հաշիւը փաստաթղթերով նրանց յանձնելով, այսու յայտարարում ենք նաև մեր կողմից ի գիտութիւն հայ. հասարակութեան, որ խնկութեամբ կատարելով մեր պարտականութիւնը, այսուհետև մի որ և է պատասխանատուութիւնից համարում ենք մեզ ազատ և այդ կտակի վերաբերութեամբ մեր գործն ու պարտաւորութիւնը վերջացած։ Թիֆլիս, 23 հոկտեմբերի 1909 թ.

Կտակակատարներ { Մակար Զմշկեան
Սերգէյ Բարսեղեան

Այս տարուայ մեր աշխատասիրած և հրատարակած «ԾՈՅԼ», «ՍԵՂԱՆԻ» և «Армянскій календарь съ предсказаніями» ՕՐԱՑՈՅՑՆԵՐԸ վաճառւում են հետեւեալ տեղերում։

ՏՓԽԻՍ. Նշանաւոր գրավաճառների մօտ և բոլոր թղթեղէնների խանութներում։
ԳԱՆՁԱԿ. Յարութիւն Աղայեանի և եղբ. Բրխեանցների խանութներում։
ԲԱԳՈՒ. Սունդուկեանի գրախանութում։
ՇՈՒՇԻ. Ղեւոնդ Ասրիեանի և Արամ Դաւթեանի մօտ։
ԱՐՄԱՒԻՐ. Գաբրիէլ քահ. Թուէլեանի։
ՆՈՐ-ՆԱԽԻՋԵՒԱՆ. Մինաս քահ. Ղումաշեանի։
ԵՐԵՒԱՆ. Եղբ. Յովհաննիսեանների խանութում։
ՆՈՎՈՐՈՍՍԻՍԿ. «Պոնտ-օղլի» Ծխախոտի խանութում։
ՕԴԵՍՍԱ. Գուլակեանի ծխախոտի խանութում։
ՂԱՐՍ. Գրիգոր Ղասաբեանի։
ԲՈՐԺՈՄ Թադէոս Ջէբէջեանցի։
ԱԽԱԼՑԽԱ. Յովհաննէս Գրիգորեանի։
ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ. Եղբ. Մաղաքեանների և Տօնականեանների։
ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԱՊՕԼ. Աբրահամ Մալխասեանի։
ՄՈԶԴՈԿ. Անդ. Ասլամազեանի։
ՂԶԼԱՐ. Եսայի Նիկ. Բալասանեանի։
ՆՈՐ ԵԴԵՍԻԱ. Կ. Ղազարեանի։
ԴԱՐԲԱՆԴ. Եղբ. Շահիջանեանների։
ՂԱԶԱԽ. Զաքարիա քհ. Ապրեսեանի և Կոստանդին Բաղդասարեանի։
ԻՍՊԱՀԱՆ. Րաֆֆի ընկ. գրասենեակը։
Կ. ՊՕԼԻՍ. Գ. Բաղդասարեանի։
ԽԱՐԲԻՆ (Մանջուրիա). Միքայէլ Յ. Ղարախանեանի։
ԱՄԵՐԻԿԱ. Ուստր քաղաքի Հայոց Ընթերցասիրաց ընկ. գրատանը։
ԵԳԻՊՏՈՍ. Սեդրակ Կաքաւեանի։
ՍՈՒԴԱՆ և Հաբեշստան—Խարտում Ս. և Ս. Վանեան։

Մեծ քանակութեամբ գնողները ուղղակի դիմում են մեզ այս հասցէով—ԹԻՖԼԻՍ. II քաղաքամաս, Գաբայեվսկի № 5, Մակար Զմշկեան։

ԲԱՑՈՒԱԾ Է 1910 Թ. ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԹԵՐԹԵՐԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՐ.

«ԱՐԱՐԱՏ» *ամսագիրը տարեկ. 4 ր.*
Հասցէն՝ Эчміадзинъ, Редакція „Араратъ“.

«ՀՈՎԻՒ» *շաբաթաթերթ տարեկ. 4 ր.*
» Тифлисъ, Редакція „Овивъ“.

«ԱՂԲԻՒՐ-ՏԱՐԱԶ» *տարեկան 10 ր.*
» Тифлисъ, Редакція „Агбюръ-Таразъ“.

«ԲԱԶՄԱՎԷՊ» *ամսագիր. 10 ֆր.*
» à Wenis (Italie). Redaction de la revue «Bazmavep».

«ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ» *15 ֆր.*
» à Wien Redaction «Andes Amsoria».

«ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ»
» Smyrne-(Turquie) Redaction „Arewelian Mamoul“.

«ՄՇԱԿ» *լրագիր տարեկան 10 ր.*
» Тифлисъ, Редакція „Мшакъ“.

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ» *լրագիր տարեկան 7 ր.*
» Тифлисъ. Редакція “Сурандакъ».

«ՀՈՐԻԶՕՆ» *լրագիր տարեկան 8 ր.*
» Тифлисъ. Редакція „Оризонъ“.

«ԱՐԵՒԵԼՔ» *լրագիր. 35 ֆր.*
» Constentinople (Turquie), Redaction „Arevelk“.

«ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ» *լրագիր. 25 ֆր.*
» Constentinople (Turquie), Redaction „Buzandion“.

«ԽԱԹԱԲԱԼԱ» *շաբաթաթերթ տար. 4 ր. դուրս 6 ր.*
» Тифлисъ, Редакція „Хатабала“.

«ԼՐԱԲԵՐ» *շաբաթաթերթ տարեկ. 3 ր. դուրսը 4 ր.*
» Астраханъ, Редакція „Лраберъ“.

«ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏ» *ամեն մի օրինակը 1 ր.*

ԾԽԱԽՈՏԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏԱՆ

„Ն. Ի. ԲՈԶԱՐՋԵԱՆՑ ԵՒ ՈՐԴԻՔ“

Թիֆլիս, Վերա, սեպհ, տուն։
(Փիրման գոյութիւն ունի 1858 թուականից եւ արժանացել է բարձր պարգեւների):

Գործարանն արդիւնաբերում է ընտիր տեսակի ծխախոտ և ծխախոտ-գլանակներ.

Ծխախոտը (табакъ) *ֆունտը 72 կ. մինչ. 13 րուբլի.*

Գլանակները (папиросы) 1000 *հատը 2 ր. 50 կ. մինչ 30 ր.*

Օտարաքաղաքացոց պատուէրները կատարւում են ամենայն ճշտութեամբ և հնար եղածի չափ շուտով։

Վաճառականներին տրւում է առանձին զիջումն։

Ցանկացողներին ուղարկւում է պրէյս-կուրանտ։

Գործարանը տեղափոխուած լինելով նոր ընդարձակ շինութիւնը, հնար ունի բոլոր պահանջներին լիուլի բաւականութիւն տալու։

Նախազգուշացումն: Ամենայն տեսակ խաբերայութիւններից զգուշանալու համար Առևտրական Տունը խնդրում է առանձին ուշադրութիւն դարձնել գործարանի նշանի և **„Н. И. Бозарджіанцъ съ С-ми“** *մակագրութեան վրայ։*

Գործարանի նշանը

Գործարանի հեռախոս № 765.

Խանութի հեռախոս № 181.

ОБОЙ

РУССКИХЪ, ПОЛЬСКИХЪ И ФИНЛЯНДСКИХЪ

ИЗВѢСТНЫХЪ ФАБРИКЪ

МАГАЗИНЪ

Ованеса Минасовича Унаняна

Оптовая и розничная торговля.

Тифлисъ, Головинскій пр. № 23, подъ Боярск. гостин.

42) — — 1907 » . . . . 30 »
43) — — 1908 » . . . . 30 »
44) — — 1909 » . . . . . . 30 »
45) — — 1910 » . . . . . . 30 »
46) Պատի («Մրաժանն») օրաց. 1892 թ. . . . 20 »
47) » » » 1893 » . . . 20 »
48) » » » 1894 » . . . 20 »
49) » » » 1895 » . . . 20 »
50) » » » 1896 » . . . 20 »
51) » » » 1897 » . . . 20 »
52) » » » 1898 » . . . 40 »
53) » » » 1899 » . . . 40 »
54) » » » 1900 » . . . 40 »
55) » » » 1901 » . . . 40 »
56) » » » 1902 » . . . 40 »
57) » » » 1903 » . . . 40 »
58) » » » 1904 » . . . 40 »
59) » » » 1905 » . . . 40 »
60) » » » 1906 » . . . 40 »
61) » » » 1908 » . . . 40 »
62) „Армянскій Календарь“ съ предсказаніями на 1899 годъ . . . . по 20 »
63) » 1900 « . . . . » 20 »
64) » 1901 » . . . . » 20 «
65) « 1902 » . . . . » 20 »
66) » 1903 » . . . . » 20 «
67) » 1904 » . . . . » 20 »
68) » 1905 » . . . . » 20 »
69) » 1906 » . . . . » 20 »
70) » 1907 » . . . . » 20 »
71) » 1908 » . . . . » 20 »
72) » 1909 » . . . . » 20 »
73) » 1910 » . . . . » 20 »
74) «Կենդանի թաղուած մնած կարծեցեալների մասին» . . . . 3 »
75) «Աստղալից երկինքը և երկրագունդը». . . 5 »
76) «Սահակ Պարթև» (վարքագրութիւն) . . . 5 »

ԳԻՆՆ Է 30 Կ.

Մեծ քանակութեամբ գնողները դիմում են այս հասցէով—Тифлисъ. Книгопродавцу Макару Чимишкяну—Tiflis, (Kaukas), Libraire Makare Tschimichkian.

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0143806

14141